[illegible] III. София, 1 априлъ 1929 год. Брой 56

[illegible] Абонаментъ:
[illegible] 80 лв
[illegible] 160 лв
[illegible] 2 доп.

[illegible]ения:
[illegible] на сп.
[illegible] 2 лева

СВОБОДНА ДОБРУДЖА

СЛЕДПРАЗДНИЧЕНЪ ВЕСТНИКЪ ЗА НАЦИОНАЛНИ ВЪПРОСИ

Записване на абонаментитѣ се придружава съ сумата

Редактиранъ комитетъ

Адресъ: „Св. Добруджа" — София

Главенъ редакторъ
Д-ръ П. Вичевъ
Телефонъ № 4575

[illegible] Кароли за потисканитѣ народи

[illegible]руджа и за федерация. — Интервю за „Свободна Добруджа"

[illegible]ъ, мартъ, 1929 г.

[illegible] Кароли, бившъ м-ръ [illegible]ъ на Унгария, бѣше [illegible]ъ, да ни приеме [illegible] сговори изка[illegible] „Свободна Доб[illegible]ки съ живъ интересъ [illegible] на вътрѣшния по[illegible]ението на Румъния, [illegible] съ последнитѣ про[illegible], оставенъ съ дъл[illegible]убеждение, че Манку да [illegible]ечно по стѣклитѣ на [illegible], Макарь Манку да [illegible] да минифестира ви[illegible]ни привини различия [illegible]ата и по финансо[illegible]тика, що се отнася [illegible]ѣтѣ народности въ Ро[illegible], които сѫ надъ 50% той [illegible] разбирането и ин[illegible] и методитѣ за по[illegible] отъ своя предшественик. И днесъ, нѣкто по равно, [illegible] мѣшци, българи, тур[illegible], украинци и пр. про[illegible] ги бѫдатъ съ за[illegible] училища и др. културни [illegible] национални инсти[illegible]тути. И днесъ надъ тѣхъ без[illegible] и насилието цари.

„Обещанията въ Алба Юлия, [illegible] и въ пресата, [illegible] се ограничи само демагогия на [illegible] партии, да като [illegible] да добиятъ на властта и съ [illegible]ото гласове презъ [illegible].

„Другото не бивашe и да се очаква. Положението на по[illegible]тѣ въ Румъния народи [illegible] да се подобри само [illegible] сѫщо и радикална про[illegible] въ системата на управ[illegible]ение. Радикалната вѫтрѣшна [illegible]ма, обаче зависи въ висше [illegible] отъ промѣна въ Ев[illegible], защото, за никого нѣма [illegible], че реакцията въ Румъния има своитѣ опори въ Европа. Въ голѣмитѣ европей[illegible]ски сили. Братиано черпеше [illegible] и насѫрдчение за своя[illegible]та политика. Тѫй намира ку[illegible]ренъ и Манку, който попадна подъ по-голѣмо отъ Братиано зависимость.

„Тази така ясна, елементарна истина, мнозина не могатъ да разбератъ и нѣкитѣ унгарски политически, които сѫ своето поведение, насилено попломе[illegible]тѣ увеличието надъ нера[illegible]ството население въ Трансилвания, Банатъ и Буковина. Унгарцитѣ въ Трансилвания, разпространяващи истеричността и по земоносните спорове, нѣмало да поведатъ решителна борба за сибиаване на тиранията на букурещкитѣ управници, осѫществени да се нѫмятъ да се способятъ къмъ политиката на Бетлена и Манку. Така тѣ преживѣятъ интереситѣ на унгарското население и затвърдяватъ робството надъ него. Само е по моему поведението и въ Добруджа.

„До колкото ми е известно, вашиятъ вестникъ, съ особена мощта и смѣлость излага тезата за братяване и федериране на балканскитѣ народи. Тази теза въ начално сподѣлямъ и мисля, че само това, само следъ федериране на балканскитѣ народи, ще можелъ се заговори за траенъ миръ на Балканитѣ. Само следъ премахването на съществуващитѣ пречки и противоречия между отдѣлнитѣ балкански държави, балкански народи ще добиятъ възможность за икономически и национално-културенъ прогресъ.

„Тѫжната освобождение и федериране, обаче, среща съ противна отъ страна на мѫлчаливо федериранитѣ балкански правителства. Близнитѣ етапъ къмъ разрешение на сложната балканска национална проблема е сплотяване на всички потиснати за решителна борба за освобождение. Това особено важи за малкитѣ балкански национални единици, каквато въ случая е Добруджа. Последнитѣ, тѫй балканскитѣ угнетители по лесно обичатъ на „помертвуване" и затриване. Тъкмо за това, мисля аз, инстинкта за национално само съхранение показва на добруджанци, — едни отъ най-угнетенитѣ на Балканитѣ, четенски и правилно пѫтя за борба. Той е труденъ. Жертвитѣ ще бѫдатъ голѣми, но единствено той изкежда къмъ освобождение".

Ч. П. Кукдраях

Чужди държавници и обществени предъ

въ „Свободна Добруджа"

Нашиятъ специаленъ кореспондентъ въ Гарвания, е ималъ възможностьта да интервюира редица видни европейски обществени, — политически на угнетенитѣ народи върху национ[illegible] на проблема и по специално върху добруджанския въпросъ. Мнозина отъ тѣхъ изразиха своитѣ голѣми сим[illegible]патии къмъ нашата на потисканитѣ балкански народи и къмъ добруджанци. Съ голѣма готовность сѫ дали интервюта, в нѣкои и специални статии, за да се печатятъ въ в. „Свобод. Добруджа". Последователно ние ще ги публикуваме.

Днесъ на уводно мѣсто даваме нѣкои интересните съ бившия м-ръ предсѣдатель на Унгария Контъ Кароли.

Четете „Св. Добруджа"

Оплискване на добруджанското население

Отъ бандитизма на В. Д. Р. О.

Единъ апелъ къмъ емигрантитѣ

Не веднажъ сме изтъкнали много опасната роля за добруджанското население, която играе тѫй нареченото В. Д. Р. О. Давоме мѣсто на едно ново оплюване срѣщу бандитизма и на единъ горѣщъ апелъ отъ група сепиян изъ Добруджа. Присъединявайки се и ние апелирме къмъ добруджанската емиграция да се изслуша въ него.

Въ това отношение се казва:

„Жительтъ на с. Богданово (Добричко) Киро Василевъ, изселилъ се въ България още презъ 1925 год. не закъснѣлъ да стане членъ на ВДРО седалището на които е въ гр. Русе и Варна.

На 24 срѣщу 25 февруари т. г., той заедно съ още единъ неговъ съпартизанинъ минаватъ границата и влѣзватъ въ с. Богданово. Отиватъ въ дома на Митю Василевъ, братъ на Киро Василевъ. Митю отсѫствувалъ. Билъ въ друго село. Позлоупотребяватъ на времето. Момчето на Митю, 14 годишно, бива само въ кѫщи. По гласъ познало чичо си и отворило. Двамата въоружени влѣзъ тъ. Разпрашило момчето, че баща му отсѫствува. Киро се разсърдилъ и почналъ да тѫрси за изъ кѫщата. Разбиватъ единъ сандъкъ, но не намиратъ нищо да взематъ. О иватъ въ другата стая и задигатъ единъ чифтъ ножица, 3 kg. вълна и единъ хлѣбъ. На изхвърлянето на момчето, да нѫже на баща си, да приготви 3,000 лв. и че други пѫть щели да дойдатъ да ги взематъ. Заминали.

„По шестото Добричъ — Варна между с. Балваджа и Добричъ, бивайтъ застигнати отъ една каруца съ двама души. Слѣзватъ се да нападнатъ каруцата. Каруцарѫ обаче удря конетѣ и каруцата се понася напрѣдъ. Бандититѣ отъ спалнята В.Д.Р.О. дигатъ пушкитѣ стрѣлятъ и нараняватъ единъ отъ каруцаритѣ, който и умира. Кто цѣлитѣ и задигатъ на В.Д.Р.О.

„На ни ли стига дето по пѫтя дни ни грабятъ румънскитѣ гладници! Не ни ли стига, где то явно ни разрѣшаватъ наше доносниятѣ кошарки! Не ни ли стига дето всѣки день плющи бичъ на румънскитѣ олигархи по изтерзаната ни грѣбъ! ...

„Апелираме къмъ всичкитѣ съзнателни добруджанци, отдѣлнитѣ и отдѣлнитѣ граждани, да повелятъ решителна борба противъ зонулующитѣ на В.Д.Р.О. протнвъ всѣко политическо. Да образуватъ селски комитети, да се свикатъ събрания и да осѫждатъ тази провокаторска бандитска политика. Нѣкои почувствуватъ не само презрѣнието, но и отпора на добруджанци. Стигатъ думи. Нека всичко се изтрази въ дѣла.

„Ползуваме се отъ случая да протестираме противъ сонилъ предателитѣ нагадили се въ добруджанската организация, които несѫрдчаватъ тая бандитизмъ, както срещу изключвания отъ редоветѣ й на най-силнитѣ наши защитници.

„Долу убийцитѣ на Дочо Мизановъ".

Отъ комитетитѣ на емигрантитѣ добруджанци.

Добруджа 21 III 1929 г.

Либерало-ционистъ царанисти

Все едно. Лѫжи, обещания и подстрекателства

Либералитѣ открито атакуватъ национ. царанистското правителство, че то протежирало българската пропаганда и бандитизма въ Добруджа, и че жертвувало румънскитѣ интереси. Депутатъ Ст. Пенковъ билъ тѫй голѣмия виновникъ за това, като е наложилъ преизпитването на 50 постови и сенционни шефове.

Либералскитѣ органъ въ „Вайтодулъ", отъ 26 II. и 2 III. т. г. нап лова единъ печаленъ случай стигнатъ празъ декемврий и г. и жестоко атакуватъ българитѣ, и подчертавайки, че всички замѣсени лица били българи отъ с. Бабукъ и хора на Ст. Пенковъ, инспирира правителството къмъ репресии. И всичко това се върши, за да се покритикуватъ всѣка инициатива за законодателни и административни реформи на режима въ Добруджа.

Врѫзката между либералитѣ и национ. цараниститѣ по тия въпроси е очевидна. Явно е, че Манку — Михалаке, които бѣха тѫй много шеири въ обещанията си преди да дойдатъ на власть и преди изборитѣ, и чиято политика за колонизацията не затрабенитѣ чужди области и сѫщата нѣкакъ и на всички достигания правителства, сѫ въ разбирателство съ Братиано — Иорга, по причинитѣ които се водятъ срещу българитѣ, за да не имъ се дѣле земи, но които тѫ имать правъ и за които той нова много имъ е обещавано.

Я Манку Михалаке обѣщаваха да дадатъ амнистия на всички политически и военни престѫпления, за да се завърнатъ изгоненитѣ, бѣгащитѣ и дезертьоритѣ. Десетъ години вече минаха. Тоже Монесно, Бортивно, Авреесно и Манку все обѣщаваха. Дошло е найсетне врѣме да изпълнятъ това си обѣщание.

Тѫ, Манку Михалаке, обѣщаваха да дадатъ на имородитѣ населения всички училищни, черковни и културни права, права на собственно административ ране. Обѣщаха да измѣнятъ съответнитѣ закони. Дори прес-ибоpитѣ назначиха и комисии. И това остана голѣма лѫжа.

Тѣ дължатъ да изпълнятъ обѣщанията си.

Манку Михалаке обѣщаваха да премахнатъ закона за реорганизацията на Добруджа, да възвърнатъ отнетитѣ земи на добруджанското население, да премахнатъ изключителнитѣ закони за подвижното, за сенестра и ликвидацитѣ имотитѣ на чуждитѣ поданици. Пак и това остана една голѣма лѫжа.

Либералитѣ обвиняватъ българитѣ за виновни. Манку на изпълнява тържествено двадесетѣ си обещания. Врѫзкитѣ между либералитѣ и национ. цараниститѣ по тия въпроси са очевидни.

Такова е дѣлбокото разбиране на цѣлото добруджанско население и за това то обявява всички режими за чужди на неговитѣ интереси и нѣма се успокои, до като не ги окончателно прогони.

Кой е балката?

Обиколки и вѫтрѣшнитѣ комюникета

Отъ врѣме на врѣме четем въ вестницитѣ разни съобщения отъ изпълн. комитетъ, че неюрадунтъ готовъ на О. Н. на конференции били свикани и нѣкои, че такова и такова решение било взето и пр. и всичко това сѫ правени фабриката на жеженчения Акцизуна Българска. Тѫй бѣше и по рано и Д. Стоянов, който е предсѣдателъ въ изпълн. комитетъ, заграмен въ едно общо събрание трѣбваше да заяви, че изпълн. комитетъ нѣма дори хаберъ отъ тия комюникета.

Но защо се правятъ?

Явно нѣкои хаберъ защо не обуздеете тоя неизменимъ човѣкъ, за да не се лѫже обществото и да не ни злоупотрѣбява? Но нали сме страна на шегаджитѣ и изпълн. комитетъ ще сѫ мини вѫнкитѣ факти за виновъ. Нали нѣма, кой да проговори! Но на лѫжата срѣщу сѫ кѫсъ.

Такава една лѫжа е съ Пловдивъ. Ходилъ е Акцизуна Българска съ авторитета на Изпълн. Комитетъ, за да спечели дѣцицата, които е болшинство. Събрадъ младежитѣ и сѫвѣтъ за свѣтъ. Поемем имало и господини, в Акцизуна Българска е много внимателенъ къмъ жителитѣ, покавилъ всички младежи на кинематографъ. Платилъ имъ и билетитѣ. Следъ това си заявилъ за спадкѫрницата и ги черпилъ пасти. Ренъ ли е на тоя начинъ ще ги спечели. А тѣ или пасти, сѫзли се и се подбутвали: кой е балката плашъ.

Това е резултата отъ обиколката му въ Пловдивъ. Който не вѣрва на проверки.

Въпросътъ сега е поставенъ, кой е балката — Акцизуна Българска ли, Изпълн. Комитетъ ли или онѫ добруджанци, които продължаватъ да поѫрнватъ подобни хабаени.

АНКЕТАТА ВЪ ДОБРУДЖА

Единъ интересенъ документиранъ рапортъ на комисията

Въ „Диминица" отъ 3. III. т. год. четемъ следната статия:

„Преди нѣколко времe министерството на Вѣтрешнитѣ Работи натоварило господинъ Йонъ Попъ и адвоката Василе Муши, да направятъ единъ сериозенъ анкетъ въ-ръку положението въ квадрилатера.

„Анкетирането завърше по причина на лошото время. Анкетнатата комисия, на която бѣше възложена тази трудна задача се завърна въ столицата преди нѣколко дена и връчи на Министра на Вѣтрешнитѣ Работи г-нъ Вайда Войводъ единъ дългъ и интересенъ рапортъ.

„Въ състояние сме да възпроизведемъ на кратко нѣкои точки отъ рапорта.

„Комисията започва съ констатация, че въ Добруджа, северна и южна, владѣе необикновено спокойствие. Ние обаче, жива неблагодарность, благодарение на създаденото положение отъ 1913 год. до днесъ. Но днесъ положението е съвсемъ друго, за да бѣлве така апарирано „якото иска опозицията въ мътна вода риба да лови".

„Народа не е доволенъ отъ миналото управление и се показа чувствителенъ къмъ дѣлата на новия режимъ. Нѣстетки сж хората съ обещания.

„По тази причина съ недовѣрие се отнесоха къмъ чиновницитѣ на тази комисия.

Емигрирането

„Турцитѣ сж решили да емигрирать масово.

„Не могатъ, обаче, да замислятъ, поради били експроприрани. За извеждането на единъ несворятъ за единъ човѣкъ имъ се нужало по 15,000 лей.

Колонизирането

„Начина на колонизирането е билъ преобразъ въ „обектъ на експлоатация и обслужване лични интереси".

„Военитѣ колонисти, особено много, са оплаквать отъ своитѣ шефове колонизатори, наричавани все бивши офицери. Тѣ заплашвать колониститѣ и ги настаняватъ произволно.

„Квазиригать мѣстата на тия, които заминаватъ. Напримѣръ случаи съ селото Вулгурещъ.

„Лесно е за разбиране, какви злоупотрѣбления сж ставали тогава.

"Г-нъ Генералъ Алиманеску, натоваренъ да контролира положението на военитѣ колонисти, констатира, че само 30% отъ настаненитѣ сж напълно удовлетворени.

„Нито македонцитѣ, нито българитѣ — казва рапорта — не сж енгали.

„Македонцитѣ сега мирувать и си гледать земеделието. Едни отъ тѣхъ незнать:

„Както кечката сме научила да играе, така и ние ще се научиме да сраме"

Едната трета

„Туземното население продължава да протестира противъ произволното изземване на едната трета. Този начинъ на изземване става причина да ставать злоупотрѣбления.

„Лѣтосъ едната трета се е вземала съ реколтата, безъ да се е заплашвала посѣвката и то отъ мѣсти, каждето е била по добра реколтата. По отношение на взетата още една трета часть, населението отъ една страна е заставено да дава еще десета часть отъ реколтата въ натура, а отъ друга страна е обложена съ парични данъци за сѣщата една трета.

„Ако държавата инкасира паричнитѣ данъци, тогава той взема десетата въ натура?

„Съ една заповѣдь на центъ-ралната каса, органитѣ на земеделието се принуждаватъ да не признаватъ нѣкои отъ сѣщебитѣ решения, подъ предлогъ, че могатъ да бидатъ произволни!

„Кой е критерия?

Оплакванията на българитѣ

„Тѣ искатъ да имъ се повърне едната трета или намиране на едно правилно разрешение.

„Протестиратъ противъ на сплетеното настаняване на македонцитѣ по квартирнитѣ имъ. Нѣкои започнали да се отнесатъ до слѣда, който запо вѣщо да се опрязнятъ хванатъ имъ. „Това е едно негъдимо положение" казва рапорта образувайки единъ неизчерпаемъ изворъ за изранции

Оплакванията на колониститѣ.

„Изобщо, всичко всички колонисти се оплакватъ, че били измамени, излъгани и оставени безъ помощь.

„Нѣмать кѣщи и нѣмать материали да си построятъ, дотолкъ цѣлия квадрилатеръ е покритъ съ гори. Отъ 10,000 семейства само 15 сж получили помощи въ пари отъ миналитѣ правителства.

„Претендиратъ, че настаняването имъ станало умишлено. „За да се спекулира съ земята." Земитѣ на емигрантитѣ сж свободни.

„Владѣятъ ги агрономитѣ и други чиновници вмѣсто да бждатъ заедени подъ наемъ на земеделцитѣ. Искатъ чѣрни противъ агрономитѣ. „Болната е обща".

Заключение и предложение.

„Въ заключение, рапорта предлага мѣрки справедливи, нѣкои отъ които предаваме тукъ: контролния органъ за настаняване на колониститѣ да бѣде промѣненъ на мѣстопроизшествието. Да не се допуща идването на нови колонисти, докато да се настанятъ окончателно старитѣ.

Да се тури край на навѣстата и експлоатацията, които си направили отъ присъствието на колониститѣ една истинска и офеисна. Да се отемли и туземното население, когато, нѣма земя. Да се предвидятъ средства за изранциране на кѣщи и т. е. и т. н.

„Информирани сме, че специ разбирателството между г-нитѣ Александръ Вида и Йонъ Мечалане, се прави една коренна промѣна на положението въ квадрилатера.

„Ще последватъ незабавно и пречистване на агрономи и на земеделскитѣ съвети. Ще се направи и единъ издирчивъ контролъ на колониститѣ сдѣлени безъ кинвото и да било удобрение".

*

Съ тоя рапортъ официално се констатиратъ всички пре стѣпления и ограбвания, извършени съ нѣколкитѣ на безщастното добруджанско население въ името на единъ законъ. Констатира се, че държивали тия чиновници сж извършили тия престѣпления — система която отъ дълги години се разиграва въ нашия и чужда печать.

*

Засрамено отъ тоя позоръ сегашното правителство приготовлява ново законоположение.

Я. „Диминица" отъ 25 мартъ съобщава, че анкетата въ Добруджа установила всички факти на разкритата направени отъ сѣщия вестникъ по реклами и ограбвания на населенитѣ въ Добруджа, т. е. тъй нито ние систематически протестирахме въ продължение на години.

Цѣлото недоволство произлизало спорѣдъ „Диминица" отъ закона за реорганизацията на Добруджа отъ 1922 год. съ установяване на несъществуващото право само на пледоплавене за населението, наречено „мирие", когато то е имало правото на абсолютната собственость. И това положение се е използвало най отвратително отъ сегашна администрация за ограбванието на населението — една система, которо нови прозвището — „Пучарешина".

„Настоящето правителство, казва „Диминица", се ужасно отъ желанието да поправи тоя режимъ и да предупреди по тоя начинъ на бандитизма.

„То ще изнесе последающото положение по закона за реорганизацията на Добруджа по такъвъ начинъ, че да не бѣде възможно по-нататъшното изземване на земята.

„То ще приложи въ Добруджа закона за аграрната реформа, за експроприирането, управляванто и продаването на Румъния.

„Въ настоящитѣ години до сега колониститѣ не сж признали правото на отчуждаване. Тѣ трябвали сами да обработватъ земитѣ, но не да ги давать на трети лица.

„Ще се реквизират колонизирани земи отнети на население по закона, но които се изнасятъ отъ чиновници.

„Всички незаконно отнети земи ще се реквизират и ще се предатъ за дружинъ.

„Принципа на закона за положение бива избѣгнатъ за работа самъ земята.

Едно става ясно, че закона за реформи ще приложи единъ чиновникъ — Михаланче, на чиито гласуватъ съ фалшиви обещания предизборни. Злощастната обаче [illegible] да се обезсрами [illegible] селение. Всичко то [illegible] теории измѣнения, които [illegible] предлагатъ въ [illegible] да коригиратъ [illegible] извършеното до сега [illegible] нитѣ да подчертаятъ [illegible] то. Отнетите тоа [illegible] нитѣ земи нѣма да се [illegible] нятъ. Но други [illegible] нятъ. Тѣ тѣ изнасятъ [illegible] ни. Не остава, [illegible] нятъ и душитѣ на хората. [illegible] зучни реформи [illegible] оправдали [illegible] лението сж на [illegible] и правилно [illegible] сега режимъ на [illegible] не, а да се поправи [illegible] справедливость. [illegible] нарушения на население [illegible] отнети до сега земи. [illegible] друго е блъфъ и [illegible]

Къмъ абонатитѣ

Предупреждаваме всички абонати, че събирането на абонамента ще стане само отъ лица снабдени съ пълномощия издадени съ подписъ и печать на редакцията.

Clémence Robert

Карбонерить на гробовегѣ на своитѣ дѣди

(Изъ „четвиртата сержения отъ ла Решалъ", часть I, глава VIII)

(Продължение отъ брой 33)

„Цѣлия квартъ, който се пази отъ бдителнитѣ агенти на полицията, имаше наеелѣдие шпиони и агенти-провокатори!

„Шефа се страхуе отъ своитѣ почитаници, тѣхи пъкъ отъ своитѣ по-горни: стари приятели, стари другари, но се опасяватъ да изповядатъ единъ на другъ политическитѣ си убеждения.

„Единъ патриотъ, който изпитва злобата си противъ конституционното правителство, неправо го заемать за агентъ-провокаторъ; единъ писатель, който публикуе блестящи статии, е сѣщо единъ възбудитель за полицията.

„На край-за да сѣмтъ разединение между хората на тая партия, гурятъ въ ходъ нѣкакви мнимо листи отъ отвратителнитѣ вероятно на тайнитѣ полиции, въ който се опитватъ имената на почтенитѣ хора на тѣзи, които изпитвамъ си съ продата на сѣмата.

„Напирахме се вѣлнови отъ безпрецедентния хора, достатъчно изгрешили, за да приемемъ, отъ тѣзи кадъ листова имената на своитѣ покровители или на нѣкои любовници, които искатъ да погубятъ. Его какъ те искатъ да доведатъ националистите партии въ състояние

[illegible] сами да се разнесатъ.

„И съ пена в сѣмото, брати мои, ако ни е позволено да се нарекна начелник отомия отъ французката армия, натоварѣнъ на дадоно на новия свѣтъ, въ пустинити на Такиана, отъ гдѣто съ рисна за шиото ни, въ нецрнѣнъ полето на латочнаето и слѣдъ нито се вѣрнахъ въ моето отечество, бѣхъ принуденъ да сиитаъ диччъ отъ моето семейство, за да не го компрометирамъ и го дамъ въ рацѣтѣ на полицитѣ. . . Защото, ако бихъ се вѣрналъ въ родното си отечество, ако се опитѣхъ да прегъна бели си, братята си, вашата би се отозвалъ полицейски агентъ за на арестуе и погуби".

Карбонерита, при тѣзи думи, тѣзи съ нетини, набутнаха въ бушнѣ нагодуване ромотъ.

Борна, отново изе дулите въ спиноѣстенити на голѣмъ смѣлчага, новто шинога на го напушаше:

— Да, брати мои, ваше той, такова е положението на Французи и само това узнахме нашето пъхтение.

„Бихме биле дѣлъжни да помислим грѣшницитѣ — грѣшницитѣ на едно правителство, но когато би проявѣлъ отъ нашата, които би означавалъ — да бѣдемъ съизгубитѣ на своитѣ себе си.

„Но, напротивъ, цѣлата наши, за да прогоним орелъ чужъ на приятелъ ще се единъ като нора.

„Е добре! какво по чужко нова да се стори на нашия французки характеръ, на нашия нецивилизенъ духъ, отъ колкото тая глупница отъ аборна и всоре, които образуватъ комерческото правителство: отъ колкото тоа Вола, влѣзлъ въ властвоа и заръ-дилъ по вѣтъре прѣкатъ на Вола-тора и Русо, за да постиже на тѣхнато нѣсто пѣкоим сметки, нашия неизвестно отъ вѣдно, нито тоа набулвѣнѣнъ, толкова жадъ за кръвта на либерити, нито тоа Бомерти и Мерилиани, които нечетъ да гъратъ въ стари времена инструментитѣ на правосѣдието — вѣрни, винаги — за да изничатъ патриотитѣ и да проявятъ най-чистата французки кръвъ!

Виномитѣ: „Сранъ на монархистѣ!" „Война на тиранитѣ!" отъ звучаха еще по-страшно и по пъяно подъ дъбовия сводъ.

Бурна нахо на една страна кѣмнатата Залѣ брами, подаяхме единъ кинъ зъ стари олтарь и се отвори една врата, изкъдѣто въ кѣмнатѣ, пълна съ лица и кинти

— На, най-доброто доказателство на свободата на нашата кауза, продъжи дифъ на ридоетѣ на нашите, е тоа, че най-благородно, най-достойнто зъ Франция е съ насъ.

„Тукъ имаме писмата на Манюе, тѣзи на Бенжамин Констанъ, на Лафаета, на Дюфрентъ, на д'Ярнисонъ, тѣзи на генералъ Фой, които работятъ, не да ни отворятъ пѣтя.

„Какво по популярно нѣщо?

„Какви по-сигурни гаранции отъ тоия тѣ един такова хора?

„Защото трѣбва да вѣрвамъ! Знаменитостьта на тѣзи публицисти, на тѣзи оратори, на ада отъ успѣха на трибуната или въ прасата, е въ противотежа и величественостьта на тѣхнитѣ идеи, които ги правятъ просторечиви.

„Отъ другата страна какво виждаме?

„Виле, Кардиаръ, де Бурбонай, — все такива прости оратори, които французитѣ простотии.

„Всѣкога и всѣко время демократическите и либерали партии имъ идва симпатичния дарь и сила на мисъльта . . .

„Кубаеки пиемать е цѣло и бѣлѣщо оружие, себѣ на честьта, които е дерина на тоя, който се бори за свободата.

„Сега нѣмо ни остава да приемъ?

„Какъвъ го, другаре! да организиранъ всички частни елементи за властвонето, да наемемъ порѣдъ дивиата сѣмтлина силно въоружанитѣ рацѣ за победоносното изковане свободата на отечеството: сѣмлите колоно, на които ще дойде да се [illegible] на всичко онова, [illegible] и голѣмо въ нашата [illegible] побери или умѣе!"

Пъвнаемитѣ съмустваемия [illegible] тѣзи думи, а стъкъ [illegible] духовитѣ се хвѣрлиха [illegible] на победитѣ.

Рицарятъ на нощьта, [illegible] наповаха за работа, [illegible] имъ свободатъ шефовитѣ [illegible] бонерити, желѣзи [illegible] царствать миръ — [illegible] и свободата, всичко ще [illegible] слѣдъ съборина на [illegible].

Ругалъ готвия [illegible] за защита на Наполеона [illegible] едно значително число [illegible] нова заплаха [illegible] ство, между тѣзи [illegible] на Франция [illegible] отъ тѣзи войска, [illegible] на революцията [illegible] грѣшки и създаде най [illegible] напорки на свѣта.

Младитѣ подофицери отъ [illegible] шала, конституционти и [illegible] шили, можеливѣ [illegible] тѣ победи на Франция [illegible] че господството [illegible] на [illegible] имъ за да се [illegible] тъмъ тоа господство, [illegible] стъкатъ войници на [illegible] сѣмки!

Цвѣтнитѣ нощьта, [illegible] ни една сила, [illegible] на разкрие по [illegible] малко [illegible] ранство, [illegible] новата [illegible] благородно [illegible] духъ. Той [illegible] съ [illegible]

Една декларация на Д.Р.О.

по четническото

Научните следните данни:

Изпълнителният Комитетъ на Съюза „Добруджа", по повод едно стълкновение между турската гранична охрана и четоречката въоръжена дружина отъ България на турска територия изпратил телеграма, лубинуща комунике, относно отговорностьта за организиране и изпращане на четъ отъ България въ Добруджа, надъхисилено приписва Добруджанската Революционна Организация (Д.Р.О.)

Добруджанската Революционна Организация (Д.Р.О.) се е дръжала по най-четкото начинъ да откъсне всякакъвъ съобщения на Изпълнителния Комитетъ. Съ четите и четническата дейность Д.Р.О. няма нищо общо. Нейната програма, тактика и форми на борба отричатъ напълно четническото, отъ къде и да иде то. Д.Р.О. не е конспиративно — терористична група, а масово организация на угнетеното добруджанско население отъ всички съставящи Добруджа народности, които та идейно и организационно подготви не за политически набеги, а за масово въоръжено народно въстание и събиране на румънския робъ и освобождаване на Добруджа.

Базата на четническото не е Добруджа.

„Въ Организацията видъ четите сж дело само на В.Д.Р.О., които, както и миналото, така и сега продължава периодически да устройва четнически нападения, прикривайки съ тъхъ дейностьта си въ България, насочена къмъ разстрой и разнебитване на Освободителното Добруджанско Движение. Дело на В.Д.Р.О. бъха нападенията въ Старо-Село, Кавурга, М.Кайнарджа, Шахинларъ, Дойкушларъ и др., използувани отъ румънската полиция и жандармерия за заплашване на терора, за масови разстрели и клания. Дело сжщо на В.Д.Р.О. бе убиването на Дочо Милийовъ, Гиновъ, Господжиковъ, Дружневъ, Кръстевъ и др. Изпъл. К-тъ не може да не знае, кой действително организира чети и върши убийства. Въ неговия рядъ нъма огроменъ материалъ и доказателства. Неговите членове сж едновремено членове и въ ржководствата на В.Д.Р.О. и, съ своето ивно тенденциозно комюнике той цели, да отбие отъ себе си тежката отговорность за миналите, сегашните и бждащите престжпления на В.Д.Р.О., да отвлечи вниманието на емигрантитъ отъ насилията и безаконията, извършени на конгреса въ Шуменъ, и да подготви морално почвата за нови убийства.

„Но така той услужва само на враговетe на добруджанци. Въ Румъния, Изпъл. К-тъ улеснява шовинизъмъ—Царанистите да се изкупятъ отъ щадро даваните преди изборитъ обещания, и да продължатъ да разоздаватъ кукоавашкитъ банди, — да денационализиратъ и румънизиратъ Добруджа. Въ България, той опитайки се да заблуди емигрантитъ, подтиква властите къмъ преследване на поединитъ и активни добруджански дейци.

„Въ България, Добруджанската Рев. Орг. нъма свои организации, но тъ не пречатъ да следи съ най-живъ интересъ живота и борбитъ на добруджанцитъ—бежанци, убедени, че тъ, въ решителния моментъ на борбата за освобождаване на Добруджа и изхвърляне на Добруджанската Независима Република ще й съдействуватъ съ всички сили. Затова Ц. К. на Д.Р.О., изтъкнайки ясно провокаторската роль на Изпъл. К-тъ, отправя свои апелъ къмъ добруджанската емиграция въ България, да не се поддава на заблудитъ на сегашното насилническо ржководство на Съюза „Добруджа" а сплотена, да оказва решителенъ отпоръ срещу опитите за разстройване, разпокъсване и използуване отъ отделни наемрски и карие-ристически групи Освободителното Добруджанско Движение." *Отъ Ц. К. на Д.Р.О.*

Добруджа, 26.II.1929 г. (печатъ)

Какво ни донесе О.Н.

Последни разочарования

Въ начинанието брой предходните станалитъ разисквания въ О. Н. по въпроса за малцинствата. Предадохме сжществените на изказанитъ мисли отъ Стреземанъ, Дакнорнъ, Залески, Чемберленъ и Бриандъ. И отъ тия изказани мнения и направени предложения трябва да се подчертае едно заключение, че О. Н. е орадие на голѣмитъ победители и че съ въпроса за малцинствата не само, че се извръшва една престжпна демагогия, но и че оправдава решения на насилието, обезправяването на поробенитъ национални.

Очевидно е, че Стреземанъ отстъпи отъ първоначалнитъ си позиции, които тъ рде несправедливо ну спечелиха симпатиитъ на многомилиониитъ малцинства.

Проблема, че въ предварителнитъ срещи, които е ималъ съ Бриана и Чемберлена той е добилъ известни концесии, които отидоха за сметка на другитъ национальности. Положението, въ което изпадна съ контраста на това, който държе въ Лугано и сесията на О. Н. съ онова, което той държа на 6 т. м. въ самото заседание на съвета на О. Н., изложи много по-ярки черти престижъ на Стреземанъ. За това само той ще съжелява.

Залески спечели. Неговото предложение съ цѣлта мотивирана се пресрещна отъ Бриандъ и Чемберленъ и се наложи на съвета. Л. Залески се ослонваше на предложението Титони отъ 1923 година безъ смисъль, че изложенията на малцинствата не служатъ за друго, освенъ като източникъ само за информация.

Такова е беше всѣкъ до сега и служебна на О. Н., а малцинствата правата десятки исторически изложени съ факти на изнасилвания, терори, убийства, затваряне на учители, черкви и въобще по цѣлата денационализаторска политика на победителитѣ, въ вайки че неистина О. Н. е гарантъ на договоритъ за малцинствата и че ще упражни правото си на контрола за защита правата на малцинствата.

Я то всичкото било само за информация!

Но Залески билъ още по-ироничентъ. Той казалъ и следнатъ цинична мисъль, че всичко което се е правило до сега за малцинствата въ О. Н. не се е предвиждало въ неговата процедура, е се извършено по благоволението на заинтересованитѣ държави.

Значи, милость сж правили съ затваряне на училища, на черкви, съ ареститѣ, побоищата, убийствата, ограбването и пр. на инородниитѣ национальности.

По голѣма цинична мисъль монахтъ ли да очакваме да изрече въ съвета на О. Н. и при одобрението на исчиститѣ? И малцинствата очакватъ защита отъ тия сждии господари!

Но не е само това. Чемберленъ взенайни онъзъ отъ думитѣ на Залески инвиняе въ дългъ на малцинствата, които като се отнесли до О. Н. да протъ или чисти ржце.

Е, г-нъ Чемберленъ, ржцетѣ на малцинствата сж чисти, но вашитѣ, както и съвестьта ви сж нечисти. За това всѣкиде винидите нечисти ржце.

Бриандъ турк напъ на всичко, плачейки все за миръ, като подвалата жена за честь, чеге морелъ гаврейки се съ сждбата на потиснатитѣ народи, като иронично подвига:

„Когато се отнеси до народитѣ, не е злѣ да имъ се осгарди идеята за вѣчностьта".

Значи ще минете нощъ на малцинитѣ и страданията на народитѣ и ще ги оставитѣ сами да се утѣшаватъ съ мисиониизъ. Хубави защитници и гаранти на опетраведливитѣ малцинства!

Всичко друго, че трѣбва да се направи съ подкърпени поженения, като паче перо по тежки рана.

О. Н. донася за лишенъ пѣтъ, че се дирижира отъ хиени. Който ну вѣрва още да следва пѣтя на заблуждениите. Но вѣрата на потѣснатитѣ народи трѣбва да пеми само въ собственитѣ имъ сили.

Ликуй сине Иродовъ

предателю народенъ!

На 28 мартъ старши стражарь и двама агенти отъ IV полиц. участъкъ зовени отъ секретаря на Добруджа Изпълн. Комитетъ Акциуни Българската и новоизлюпения дѣсноверитель на мѣстного д-во „Добруджа" отиватъ въ канцеларията на добруджанската младежка група да отнемятъ архивата ѝ. Понеже нѣмало никой запечатили канцеларията.

Такава инзария може да извърши само единъ народенъ предателъ, защото въ случая се явява социалъ-фашистки комитетъ.

Сждете добруджани. Позора е позоръ за организацията.

По тои случай Младежкия добруджански съюзъ Соф. младежка група, студенти добруджанци и група добруджанци сж отправили следнитѣ протестни телеграми до м-ра на Вътр. Работи:

„*Министеръ Председателю*
Гунъ

„Добруджанци отъ добруджанския квартелъ протестираме противъ отнемане законитѣ ни правъ. Отнемете заповѣдьта съ която се изгаря вѣрнинта и провокира емиграцията. За квартелъ: Ариеудовъ, Томовъ, Колеровъ, Мирчевъ, Русева, Ковачева".

„Енергично протестиране противъ брутално и незаконно разтуряне младежкото организациии въ София. Принуждавате ни да мислимъ, че услужвате на враговетѣ на добруджанската свобода. Съ подобни действия Вие поемете тежката отговорность предъ добруджанското освободително дѣло и българщината. Отнемете заповѣдьта си, защото изгаря Вѣсъ и провокира емиграцията. Желевъ, Пиевъ, Рафаиловъ, Калушевъ, Механджиевъ, Неимевъ, Добревъ, Пеневъ и пр.

Добруджанци, вращайте органа на социалъ-предателския шпаленъ комитетъ б. „Добруджа".

Нека почувствуватъ презрението ви.

внушъ на младостьта, който се сгрѣлъ да стабилизира една конституция, ако цѣло правителство съ единъ чувство на свято сърце. Ланбертъ, който бѣшъ почнъ познатъ на своитѣ другари, на когато позивъка на нашата вѣра на демократизма, тоа Ланбертъ представи въ това общество републиканската начуда съ своитѣ абсолютни принципи съ трайнитѣ си проявления на републиканцитѣ Мунте, които изкрасти и проведи чрезъ минували вѣкъ.

Виконтъ д'Оберонъ, който имъ думите сжщъ него, всѣкъ чрезъ своитѣ принципи чудитѣ контрасти, повини начъта на барбонитѣ, каждато се тропоначъкъ най-особени елементи.

Творитѣ ну бѣха срещу горяти отъ 1815 год., които нарекъ да кръвитъ и обезсмертъ античната комедия: но той нѣмаше да постигнъ на вѣлко нѣсто елна сжина и великодушна аристократия, благородна и компромиса: той не нарекъ да умножи старата ренесанъ, но да го поканъ съ цѣло мого дустре.

И тогова, при мислѣнѣ за републиката, за стотинъ пъти по-тежкъ отъ всички страни, хвъ се подигнатъ въ определѣнъ разбирания въображения, Артуръ нѣмо съ едно умъсно изречение:

— Републиката е малкодушна въ Франция... и добато наша не нѣма да пренесъ своитѣ съ нея.

Но тая мисъла предизвика другъ видъ щъчки впечатлѣнія.

— Да, нѣма Борна, републиката, народно правителство, надвиде на власъть разумнитѣ чувъшки сили и всичко дубаво, колкото та нѣма.

— Новитѣ човѣкъ ще прилича на Христосъ, каза Раулъ, признайки се за синъ божий, не слушъ нѣмого освенъ свои бѣшъ.

— Времето, когато братството, взаимната любовъ ще подлъжъ на управлѣнъ конституцитѣ, каза Помиарь.

— Да се закъмъ, каза Борна, на нашато общество, нито миналъ либерализъ, що помаде до побѣда нашато дѣло!

— Да, наивѣнада нѣдъ благородно учение поведе, вѣрдъ интелигентнитѣ, въркоснѣ закъде ще бѣхти на чевоет на човѣкъ, нѣдъ всичко нѣдъ благородно сърце ще бѣхтъ въ гъдъ, ще направятъ онѣзи на републиката и нѣщо почна освенъ — за републиканци.

— За разрушението на злото, чрезъ разрушението на тиранитѣ, каза Ланбертъ.

— Ти нарѣчъ всичко царе тиранинъ запитъ Рутенъ.

— Да, до нѣмѣ, каза Борна.

— На говорѣ за нѣмъ нѣмалъ вѣрнинъ, за когато чрезъ нѣмъ ще умъръ. Подъ нѣмъ форма и да се ограждатъ, нѣмъ суверенъ представлѣнъ нѣмъ гонъ.

„Ако той е нѣдъ, слѣдъ нѣм дошъ, какво нѣмо би се дѣло на фатѣнитѣ чудовища, които го нѣмъ въ вѣмъ другитѣ?

„Ако и изключенъ, кръвъ и нѣдъръ, съ нѣмо правъ не дѣшъ да управлѣнъ силитѣ и добродѣлѣто си?

„Съ какъ прѣко нѣдъ той да нѣ водъ, да нѣмѣ и подчинѣ мои разумъ и волѣ?

„Искрата на вѣрсоцѣнитѣ нѣтелѣнъ, които блѣсти въ нѣйнѣ нѣзъкъ, трѣбъ ли да бѣде сѣмѣнѣта отъ Божеството?..

„Не, не!

„Първата потрѣбность на човѣкъ е да загинѣ първата потрѣбность да бѣде подвленъ, трѣбъ да бѣде свободенъ въ борбата съ всички сили, за да послѣдъ господството на голѣмѣ свободи и мидрость не нѣстого на злѣ царицѣнъ въ свои упадъкъ, и да спрѣ на човѣчеството!

Когато нѣшистѣ Борна произнесе тѣзи думи, нѣщѣ нѣтъръ нѣмо бѣ го отнесе до нѣзъ на трона и нѣъ тоѣ нѣмѣнѣ смѣртъта ну бѣ решѣна.

Много срѣдъ сѣмѣ продѣлжѣ разнѣмѣнѣтѣ, горѣщѣ и злѣмѣнѣ бѣлѣдѣмѣ отзвучѣ въ нѣзъмѣнѣтѣ.

Тѣзи печѣлѣ кулѣмѣ на нѣмѣтѣ, чрезъ спомѣнѣтѣ сѣ нѣмѣйѣ, хвъ въ нѣнѣ цѣрѣнѣ тѣатѣръ, нѣдѣто сѣ нѣмѣдѣ нѣмѣнѣ нѣрѣ нѣйѣ, нѣмѣ нѣ борбѣ и побѣдѣ.

Точѣнѣ, нѣмѣсѣмѣ, тѣ бѣхѣ нѣ нѣдѣнѣ тѣрѣуѣфѣлѣнѣ нѣмѣнѣтѣ...

Нѣщѣтѣ нѣтѣ нѣмѣ нѣбѣдѣ нѣ нѣ нѣдѣнѣ.

Нѣтѣ нѣ нѣмѣ нѣ нѣ н

Фейлетонъ

изъ изборитѣ

По случай изборитѣ за общинскити съветници въ Русе, Хаджиевъ, Иванъ Димитровъ Иовчевъ, Маркета и др. по интифа отъ сговора, решили да изказатъ съ самостоятелна добруджанска листа. Рашавать, да се съберетъ въ печатницата на вторник, защото тоз актъ, ще се запише съ злати букви въ историятъ на освободителнотѣ добруджанско движение, ще фигурира и печатницата. Присъствували около 20—30 души. Различни мнения, чуятъ се гласове ами защо не покажитѣ Ц. Калчевъ и П. Михайловъ? Миро почъвалитѣ отговорятъ. Ехъ защо ни си, тѣ сж 3—4 души, цѣлата емиграция е съ насъ!

Не е така, отговорятъ, трѣбвало да се покажатъ и да бъдемъ единни, тава ще успѣемъ. Ами, че ние и безъ това сме единни, изборитѣ ще покажатъ, 1000—1200 гласа ги имаме на ръка. 3 минута сигурни. Гласъ, гледайте сметкитѣ ви, да не излѣзатъ мълъ, че умирамъ отъ сѣкъръ, па и резилъ ще станете. Решено, свършено, да се излѣзе съ самостоятелна „независимна" „общогражданска" листа. Избира се. 10 членовѣ комитетъ въ последующо едно събрание, а последния съ „пълно" единодушие избира Хаджиевъ да води листата, Иванъ Д. Иовчевъ втори — сигуренъ кандидатъ пом. кметъ и...

Кандидатъ пом. кметъ „сигуренъ" въ успѣха си, цѣла седмица не спа, изборна трѣска, прави квартални събрания до 10 часа, черпи на лѣво и на дѣсно съ вино добруджански, следъ събранията, па по навлизане и хора отъ „другитѣ". Никакъ не е изпусналъ да каже, Ц. Калчевъ е канцелиратъ въ друга партийна листа, такова хора сж най-„голѣмитѣ предатели" и аз съмъ му правилъ голѣми добрини, а сега той е противъ мене. Гласъ отъ галерията се обажда, че си му правилъ добрини, той признава, ами ти толкова ли ниско си падналъ, че да ни занимавашъ съ тази тѣ гнусни дертове, но и той ти е правилъ добрини, презъ 1922, той те назначи за учитель въ града и цѣли 2—3 години, получаве 2 заплати, като учитель и директоръ на сиропитището, или ти си научилъ, отъ две цици да бозаешъ, пъкъ и въ всички избори ставали до сега Хаджиата и др. сж кандидатирали и бивали избирани, въ Сговора и други партии; тѣ не сж ли били предатели. Това се повтаря въ всички събрания.

Въ деньтъ на изборa сж мобилизирани всички земни и небесни сили за успѣха на листата.

Отъ 8—8½ часа вечерьта, се носятъ резултатитѣ въ Дъ-вото-Хаджиата казва на съзрялитѣ се, господе, що имаме повече отъ 1,000 гласа, при една „блѣсняна победа" ще гулямѣ цѣла нощь въ кръчмитѣ. Гласове бравo о о! Отъ донесенитѣ резултати се знажда, че въ три секции, каждто сж настанени добруджанци, се получаватъ 130 гласа останалитѣ по 400 и нѣщо сж чисти сговористи, въ секция каждто имаше изоровъ добруджанецъ, получаватъ по-малко гласове.

Като се получиха общитѣ резултати, носоветѣ на гения ранитѣ безъ ярки клюшки. Особено засегнатъ се почувствуваа п. опадналитѣ канд. пом. кметъ и се обръща къмъ кандидата. Е, кажи, кой би тази, а кой събра парсата? Ще отстжпишъ ли мѣнъ, аз да влязе въ общината, за да я бистри тая пущина. Маркета се обръща къмъ Иванъ, съ не признъ, като сърдитъ. Я бе ти кой не бистрилъ ами разнъ мъчавашъ, едето влѣзешъ се ще снесешъ нѣщо. Въ учителната организация, лусна си мастилата и излѣзе и въ нашата организация по сѣщата пъть изръмъ. Я се отегли отъ организацията и иди на покаяние въ нѣкъ Я монастиръ, дошло не сж те изконни позорно.

Хаджията — господе аз не могъ да си дамъ отговора, защото такава интифа, инструкции, имамъ отъ партията си. Вие още не сте ни го разбрали, добруджанци го разбрахъ и не гласувахъ за нашата листа, а вие още не сте го разбрали. Язъ, въ всякъ случай, умъ умно го сиромахъ, а то пантка излѣзе. Иване, менъ не не е кавъръ, че си пропадналъ. Петь пари не ти дадѣхъ, но не ядъ че отъ (казва името му) гдѣто си му правилъ много добрини, излѣзе съветникъ. Макаръ и никого презъ изборитѣ не го видѣхме въ добруджанскитѣ квартали. Изглежда че въ большинството си добруджанци, тия хаирсъзи, сж гласували за тѣхната листа и за други листи. Сега, следъ тоз погромъ, не само, че гулямѣ нѣма да имаш, ами ще трѣбва да си посипаш главатъ съ пепелъ и да признаешъ, че бае шъ-ниятото е противъ насъ, и е съ тъкъ. И другъ пъть, нито язъ, нито другъ той да е отъ насъ, да не помислова за та-ниве плитки думи, за листи.

Гласъ отъ галерия: Господа сега ще трѣбва, да си кажемъ истината и недоставащитѣ, за едно не успѣхме въ изборитѣ. Противъ тия хора, ние нѣмаме нищо да говоримъ, тѣ нѣмать юрлинен ръки, — а вие стемай доста оцавани — освенъ бол шевишки агенти, макаръ и за тора на истеричнинъ позивъ предъ изборитѣ, — пропадна Иванъ канд. пом. кметъ, — да си бѣше изхлѣзъ всичката злоба, пакъ не кажа димишъ, защото не вѣрвать вечъ, на тѣзи постоянни и нуки фрази.

Ами ти Иване, доста си мирливъ вече, ти уволни полицей ски стражаръ добруджанецъ, само за гдето невинно, е сед налъ да „оми" и оставя три тѣ му дечица и жена, да гладуватъ. Туй водачъ ли е, и постоянно п..щаешъ добруджанци при тѣхъ, знаешъ не знаешъ кои сж, и тѣ разбрах се, сега презъ изборитѣ съ биолизмата въ ряжа отидоха при тѣхъ. То не е въ събранието, знаю да гласуваме и щомъ не е съ насъ, хоп на онъ да гласуем.

А ти Хаджи играешъ много на важно, ту добруджанска политика, ту сговористка правишъ. Разпреи се къ квартала, че за пари си отишелъ въ сѣмда, да пленяваръ, противъ, една адовица добруджанка да е осждетъ и я е осждили, отиде ли и клашъ и сега ходи безъ всѣкакъвъ подслонъ. Какъ е нашалъ „водачъ" ти трѣбваше нея да защищаваш, защото и настоятелството се е занимавало съ нейната работа и сметаръ, че тя е права. Това всичко се знае отъ добруджанци и нагоцуватъ. Така че ние ще трѣбва да признаемъ, че большинството е съ тѣхъ но се спотайватъ, а не сж 3-4, както разтрѣбвате.

Бодливко

Добруджанци четете „Свободна Добруджа"

Нови полицаите въ Добруджа

Неспокойствата сж влекоитѣ алчни. Много се възмущавашe отъ либерализмъ приѣмки съ безотговорно полицаирание на цинцаритѣ въ Добруджа. Не минавка само три и-ца отъ новото управление и 803 цинцарски семейства бѣхо докарани презъ Кюстенджа и настанени въ Добричко и Силистренско. Окъпчетѣ и омѣрени балкански животни, наречени македонски цинцари, изрезенни като ленивеца, готовановци и подлъгвани отъ всевъзможни провителствени агенти се назарлъхха зъръку безвъстнотѣ и трудолюбиво мѣстно население грабка го, безчестяха женитѣ и дъщеритѣ му, силомъ се настанявахъ въ къщитѣ и стопанствата му, използваха него и добитъка му за нагарня, мъчеха го, биехъ го, убиехъ и всичко това ставаше безнаказано содъ покровителството на министерския цинцаринъ.

Тоя бѣше презъ режимитѣ на Братянко-Аверско. Това стана и при нацисталъ-царниститѣ. Последнитѣ, следъ като се завърши цѣлия процесъ на обезземляването на мѣстното население, за да възрли правъ въ очитѣ на обществено мнение, обѣщава отмѣнението на закона за реорганизацията на Добруджа. Готовъ бѣлъ и законопроекта. Но следитѣ на тия жестокъ и противоразенъ законъ на се унищожавать.

По отношение на цинцаритѣ прави друга диверсия. Отупъ ще 30 мил. лей, за да имъ се построятъ къщи. Поредна работа. И то рано сж отпущаха подобни кредити, но тѣ се ограбвала и изядоке отъ разни комисии. Я цинцаритѣ пъкъ останвая да живѣятъ въ българскитѣ кжщи, защото целъта е да се прогонатъ българитѣ и турцитѣ отъ Добруджа.

Спорелъ „Добруджа Журналъ" отъ 22. III. правителството на Манку е разрешило на 8065 нови колонисти да бѣдатъ заселени и настанени съ семей ствата си въ Добричко и Силистренско. Преизвикано имъ ще биде безплатно.

Тоя сж пѣлта на национаръ-царниститѣ, отъ които тѣтѣва да се сжди за политиката имъ. Я всичко другъ сж лъжи, за да се заблуждава свѣта. То ни подсказва, че тѣтѣва да се води решително, свѣта и системна борба противъ романьошка чиновѣшина, да се демаскира предъ свѣта и добруджанци да сгъстатъ и заплатятъ своитѣ редове въ едно масово организация за събирането на цѣлия тоз проклятъ влашко режимъ.

Клад. Добрудж. Съюзъ не е разтуренъ

Започѣлите на Министерството на Вжтр. Работи за отнемане архивата на младежката добруджа, група въ София се базира на едно постановление въ устава на посмертните некоригирано до сега, че ще се мамиш клада дружество „Добруджа", чийто уставъ чл. 48 разпоредва нѣмъ, че младежки групи при дружество „Добруджа" самостоятелно сж уставъ не могатъ да съществуватъ.

Тази формалность именно полицейскитѣ социалисти отъ Изпълн. комитетъ използва и като полиц. социалисти, полицията ним дава съдействие.

Младежкия Добруджанска Съюзъ продължава да си сж. шествуватъ и се уреждва отъ свои собственъ уставъ, който определяа напълно неговата самостоятелъ и независимъ ним вотъ въ рамкитѣ на закономъ въ страната.

Народеритѣ се раздвижватъ

Пролѣтьта дойде. Гората скоро ще бухне съ всички сили. Народеритѣ се раздвижихъ и диратъ нови жертви.

Секретарятъ на Изпълнителния комитетъ Акционна Българска, единъ невмѣняемъ г. с. п о д и н ъ, нойто ще свърши най-после въ Кърклъково, пръгналъ въ обикаолна. Ходилъ въ Нови-Пазаръ и Варна. Въ Нови-Пазаръ сж му отнезали всѣмъ съдействие. Заинили му всички делегати отъ дружествата въ Нови-Пазарско, че тѣ на вждицата на ВДРО ѝкма да се ловятъ и че нѣмать вѣра въ Изпълн. комитетъ, до като въ него не видятъ да участвуватъ и отъ противното крило.

Въ Варна Акционна Българска е ималъ конференция съ бибанитѣ отъ ВДРО. Макаръ и малко да сж остинали, но той ги насъдчилъ. Преди да замине за Нови Пазаръ, трима отъ видитѣ членове на ВДРО въ Русе, бѣхо въ София и всѣки день бѣхо при него въ канцеляриата на Изпълнителния Комитетъ, непосрѣдствено подъ носа на найголѣмия имъ тарторъ Д. Господиновъ. Срѣщи сж имали и съ А. Стоянъ.

Изтъкване това, за да подчертаване дебело тѣснитѣ връзки на Изпълн. комитетъ съ ВДРО.

Свещена духовници

Въпросътъ е за петѣхъ реда и половина отъ „Свободна Добруджа", за които Бай Ангелъ написалъ въ в. „Добруджа" цѣла колона. Значи тия 5½ реда изразяватъ една истина и едно вѣрно сравнение. Цинизма, Бай Ангеле, не е въ фотмата, а въ вашитѣ лъжливи обещания и приказки за които, като граница залагате честьта си, но изпѣзе всичко шарлатании за да минешъ моста Блѣскавостьта на речьта е външната форма, а съдържанието е пъмлано и мръсно. Ще се съгласите, че и восъка си е блѣскавъ по външность, ама по вѣкста вътре се намиратъ и голѣми мръсотии. Ами е така.

Поставетайте се ще вед нанъ съ задушения си приятель и инспираторъ убиецъ социалъ фашистъ, и следъ като си доприказвате повече за тоа и за онова, не забравай да го обясни нѣщо за Д-ръ Драгановъ, за Киро Ковачевъ, за Абдулъ Карниовъ, за приставъ Черешеровъ, за Житовъ, за Силистренската чарма „Св Петъръ и Павалъ" и пр. и пр. Можете и по восъка да си припомняте по внимавай, Бай Ангеле, пази си сърцето, защото стъвстъта може да го задушъ.

Една година

Една година мина отъ убийството на безсмѣнна и енергиченъ пионеръ на свободата на Добруджа Иванъ Кръстевъ. Той не бѣше роденъ въ Добруджа въ нѣмитѣ днешни географически граници. Той бѣше роденъ въ едно село въ Дели-Орманя до самата граница. Той расте и се разнежа съ болкитѣ на заробения братъ. И за това стана искренъ борецъ за неговата свобода.

Убиха го народни предатели — отъ тъй наречената разбойническа организация В. Д. Р. О.

Яна Иванъ Кръстевъ като дочо умрѣ на поста си. За това той живѣе въ душитѣ на добруджанци.

Германскитѣ репарации

Какво иска Франция? Какъ предлагатъ американцитѣ

Въ неделъ... речь френскиятъ... ватель Пуанкаре бѣше... ималъ и германскитѣ репарации. Тогова той... ваше на 900 милиона... лиардъ марки годишни... и 7½ милиарда и... ване на опустошенитѣ френски области... се начисляваше по 150 милиарда марки годишно. Тоа, защото задлъжение на Германия спорелъ... Пуанкаре се... душно на 140 милиарда марки, които сумъ... разсте и с т и г н а 130 милиона.

Въ експертната комисия обаче Френскиятъ експертъ... въ... искане... на... 2½ милиарда... сключеремонно... изплащане... и 5 години. Вжтре... включватъ лихвитѣ... на...

За изчисленията... французитѣ... задлъжнялата... ватели... Англия и Америка... което тѣ... и... стъпкованието... французитѣ... Франция, Белгия и Италия.

По първото... лихвитѣ... франка за 62... сега... нали 59 години... но се свежа... марки... франка по 5½... амортизация.

По второто... експерти... 900 милиона... грешно... 1,700 милиона...

Следъ 37 год... по първото... второто, ако ще... на 1,700 милиона...

Американскитѣ... другъ. Той... тѣ репарации... долари или... ни марки... френски франка... милиарда... Тоа сума... ще се... ще... изплатятъ... години, а... ара ще... вота... Доусъата... степено... ватъ, дъ... 2 милиарда... въ облигации... Тая система... препоръчватъ... предпочитанията... то се... плащанията... задлъжнения... стари и нови.

Германитѣ... отъ предлаганитѣ... вождатъ... сови марки... роятъ.

Експертитѣ... следъ... ще се... нови... никанитѣ... ставатъ... контра...

София—Печатница „Съгласие"

Год. III. София, 8 априлъ, 1929 год. Брой 57

Абонаментъ:
За България 80 лв.
За Франция 160 лв.
За Америка 2 дол.

Обявления:
... лева на см.
... 3 лева

СВОБОДНА ДОБРУДЖА

СЛЕДПРАЗДНИЧЕНЪ ВЕСТНИКЪ ЗА НАЦИОНАЛНИ ВЪПРОСИ

Запитвания на абонаментитѣ се придружават съ марки

Редактиранъ комитетъ

Адресъ: ул. Шишманъ — София

Главенъ редакторъ
Д-ръ П. Вичевъ
Телефонъ № 4571

Факти и поуки

Ако бѣхме своевременно направили довереннието Вашингтонъ на власть въ Гърция и Франция, то Англия и Франция, бившото Венизелосъ се бѣхме като най-удобното ли провеждане на тѣлата ... и за довършване на ... новъ фронтъ отъ ... Средиземното ...

Ние бѣхме казали още, че ... на Британия съ Мавроматисовия плонъ отъ Парижъ и Лондонъ, съ оглежъ ... цѣли и нужди, за ... Британско се внесоше ... изтрайкана и не ... за момента, поради ... се мекаръ и из ... голѣмо движение ... румѣнскитѣ селяни на ... потрѣбна бѣше дипломатия, да се съ ... демократизма, ... централизмъ. Толкова ... че идеологията на на ... либералитѣ.

Ние казахме тоже, че дипломатията въ Югославия не е ... лично дѣло на крайъ Александра, а та бѣ подсилена отъ Парижъ и оправдана ... отъ френската преса ... на голѣмия и близъкъ до ... Министерство М-во и „Le Temps".

Никой вече не оспорва, че ... Антанта отъ Югославия, Чехословакия и Румѣния се ... отъ Парижъ и Лондонъ.

Тъй же очевидно стана, че ... по-тѣсното сближение на Румѣния съ Полша и сключване ... между тѣхъ военни и тайни ... и военни договори, ... се вършеше тоже по инструкции на Парижъ и подъ личните дирижирания на френски генерали.

Тъй же дойде се прозира, френската и английска политика ... Варшава за единъ предстоящъ полски окупация на Данцигъ, който тоже порано (1920 г.) стана съ Вилна и следъ всички провалили ... да се отъсне Литва отъ ... на Берлинъ и Москва.

Не подлежи на никакво оспорване, че тъй щастливия Солунски въпросъ между Гърция и Югославия, който стоеше висящъ отъ 1924 год. до сега, и който разбиха „приятелството" между Югославия и Гърция, следъ нелегалното на желанитѣ режими за ... френската политика на Венизелосъ и краль Александъръ, по поржката на Парижъ, се сключиха приятелскитѣ договори между Атина и Бѣлградъ, съ които се ликвидиратъ сръбско-гръцкитѣ спорове около свободната зона въ Солунското пристанище, като едновременно тѣ се заявяватъ една на друга, че ще пазятъ свято и ненарушимо мирнитѣ договори (!)

В. „Le Temps" ни казва, че ... договоръ не може да смущава спокойствието на Югославия, както и договора между Югославия не е насочено срещу Италия. Между тоя въ пе последователни статии сѫщия вестникъ не оскърба вече фашизма, както това правеше по рано, а го одобрява и се произнася ласкаво за фашистския режимъ въ Италия. А това показва, че известни правости въ итало-френскитѣ отношения сѫ вече запълнени.

За България и Турция по-лежението постепенно се уяснява въ-реки всички изяснения. България, волю и неволю ще маршируваме въ такъ. Пиротската конвенция, приемена на съглашението Молошъ Кафанбрисъ, новитѣ прегсвори въ Атина и София, тъжнестенитѣ декларации на критиника Венизелосъ, че е въ желанието и политиката му да ликвидира съ всички висящи спорове, които спъватъ балканското сближение показватъ, че поржката на Британия се изпълнява точно.

Вѣзможно Италия ще да е вложила, като интересъ въ итало-френскитѣ голѣми плановете сближението си съ Турция и разбра се, не за черкитѣ очи на турцитѣ и балканскитѣ народи.

Пролчеле ржководството отъ Парижъ по-нисто формиране на единъ блокъ между Полша, Гърция, Румѣния, Югославия и Чехословакия насочено срещу въпроса за малцинствата. Трѣбва да се подчертае, че той е насоченъ срещу Германия, защото България и Унгария не представляватъ опасность.

Цѣлта се постигна. Верингитѣ надъ потисниятѣ народи все повече се затягатъ, а единоплеменнитѣ съ малцинствата държави, все повече се обвързватъ въ финансово политически комбинации, за да бѫдатъ неспособни да изпитатъ гласъ на протестъ, въ-реки исторически и етнографически аргументи и доводи да е ясно, че се кощунства съ живото, сто-бодитѣ правата и интереситѣ на десятки милиони народи, като се търгашествува дори съ душитѣ, паметьта и коститѣ на тѣхнитѣ дѣди и прадѣди.

Очевидно стана, че съдбата на Македония, Тракия, Добруджа, Царибродско, на Трансилвания, Банатъ, Бесарабия и Буковина, на Черна Гора, Косово, Далмация, на Подкарпатска Украйна, на Вилна, Гръ на Силезия, Горния Адижъ, Елзасъ, Лотарингия и пр. се остава да лежи изключително въ-ръку плещитѣ на населяванитѣ ги народи. А тѣ не представляватъ мѣлость. Тъ сѫ де-зорганизирани.

И тѣ вѣрватъ престѫплението срѣдно собстве сто си дѣло, срѣдно самитѣ себе си, дето продѣлжаватъ да стоятъ гасени въ процеса на тѣхната асимилация и денационализация и срещу грозящата ги опасность отъ изчезване.

Потисниятѣ народи не бива повече да стоятъ съ безрѫцѣ ... тѣ трѣбва да се сближатъ, да се федерираятъ въ единъ общъ фронтъ, срещу създаване вече фронтъ на общата опасность.

Принципиалнитѣ изявления, които се правятъ отъ Парижъ и Атина за балканско сближение, въ Бѣлградъ за Балканска федерация, сѫ едва диверсия за приспиване и залъгване на балканскитѣ народи, за-като нитъ се мѣлене до край темнина нощъ. Зъбъ тия де кланящи лице се крилятъ пъ-лени замисли, за слабата на самитѣ народи.

Сближение — да, федерация да, — тоа трѣбва да стане но не да се установяваме ... надъ другъ, по поржка на Парижъ и Лондонъ; не да се унищожаватъ цѣли народи, а въ-ръку базата на взаимно уважение, на взаимна търпимость, на взаимно респектиране съ-ставенитѣ национални особности, традиции и културни придобивки, за се противопоставятъ на всѣко чуждо вмѣшателство, за служене на на чужди интереси, а на мира и прогреса на самитѣ тѣхъ и на човѣчеството въобще.

Плесници за в. „Добруджа"

Пишатъ ни отъ Е. Дикумиа:

В. „Добруджа" имаше едно нагла клевета по мой адресъ. Тоа, въ-ка се съобщава, че били направили ежнета и се установило, че въ не съмъ тръгвалъ резолюция отъ името на ... на ... Добруджа". Да ... на ... и на автора и дѣлна да отговорятъ въ-зможности съмъ подписалъ и изпратихъ въпросната резолюция, приета отъ събранието на ... Добр. група на ... Но ... ще ... ...

Свободитѣ и правата на Добруджа

Икономическа зависимость

Румънцитѣ „сериозно" сѫ се заели да установятъ „сърдечно" приятелство съ България. Въ последно време четеме изъ вестницитѣ, че Румъния била готова да отстъпи по въпроса за сечестра на българскитѣ имоти въ Добруджа и Румъния, дори да се отнеме отъ усоверената сума 250 хил. Лева, ако българското правителство се съгласи да направи известни концесии въ/ау вносимитѣ нити на петрола, петролитѣ дериватн, дървения строителенъ материалъ и др. стоки идващи отъ Румъния въ България.

Но Румъния не действува самостоятелно. Нейнитѣ установени зависими връзки съ Полша имаятъ своето отражение въ прекритѣ преговори между Румъния и България.

Полша е поставена при сѫщитѣ условия на международнатa стокова обмѣна, при какъвто бѣше, а и сега по-злѣ е поставена Русия.

Ползувайки се само отъ единъ изходъ на отдаленото отъ мировитѣ пазари Каспийско море, и та се стреми къмъ по-близъкъ контактъ съ бретоветѣ на Средиземното море. Отдавна жизненъ въпросъ за източна Европа, Полша, Украйна, източна Германия, Русия и Румъния е създаването на единъ пѫтъ за всичкитѣ южни брѣгове на Европа. Различията, обаче, които сѫ създавали и изкуствено подържани отъ западния империализъмъ, предимно англійския, пространствено и изстрелянето на национелнитѣ въпроси, сѫ подържали винаги една атмосфера на подозрение, взаимно недовѣрие и дори сѫ довеждали до война. Винаги повдиганъ тоа въпросъ, той се протака съ десятки години. Западнитѣ империалисти принудно даватъ съгласието си, але изъ засада втекуватъ всѣки възможенъ планъ.

Така бѣше нѣкога. Така историятa се повтаря и днесъ.

Между нѣколкото важни въпроси, които сѫ свързали Полша съ Румъния, които връзка се насърчава отъ Парижъ и Лондонъ срещу Русия, полякитѣ търсятъ разновидието на техниятa транспортна и транзитна проблема за своитѣ стоки къмъ Средиземното море. За това Полша отправи молби очи къмъ България и покредничи въ Букурещъ, за по-бързото минидиране на висшитѣ спорни въпроси.

За това ние виждаме, че румънското правителство поставя наново стария въпросъ за свързването на двата брѣга на Дунава — българския и Румънския чрезъ единъ мостъ. Това е въпросъ на жизнена икономическа необходимость за всичкитѣ източно европейски народи, принципиално противоречие отъ страна на България не е имало, и днесъ нѣма. Але по мѣстото, кѫде да се построи мостъ изникнаватъ разногласиятa. Румъния поставя условия тоа мостъ да бѫде построенъ къмъ устието на Искъра, нѣкѫде къмъ Гигенъ, по-злѣчетъ отъ Черноводския презъ дунавски мостъ, когато ако се следва прѣкитѣ транспортни и найевтинитѣ линии определя тоа мѣсто за постройката на моста при Русе за да следва пѫтя Търново, Ст. Загора за егейското море.

Румънцитѣ въ никой случай не искатъ да приемятъ тоа проектъ, защото, тѣ казватъ, че той биль опасенъ отъ стратегическо гледище за Букурещъ, поради голѣмата му близость до тѣхната столица, и истинскитѣ съображения сѫ, че съ тои мостъ до Русе, ще се обещаенъ ония при Черна Вода, трафика ще се насочи презъ първия и вмѣсто Кюстенджа ще се изгради Варна, като пъроростепенна черноморски портъ.

Ето до кѫде е комплицираенъ въпроса за преговоритѣ между Румъния и България и из какви икономически и стопански различия се поставяха да бѫдатъ подчинени въпроситѣ за правата и свободата на малцинствата в въ Добруджа.

Тази връзка очевидно е посочена и та цѣли да изгради асимилацията и денационализацията въ Добруджа, защото нѣкѫде кажете отъ сега, че както въ петдесетѣ години Румъния и България не можеха да разрешатъ тоа въпросъ, така и сега сѫ готови не ще го разрешатъ, защото не е въ интереса на империалистическитѣ и господствующа англійска политики, както и на заграждащата се италиянска и Средиземното море и близкия изтокъ.

Въпроситѣ за свободитѣ и правата на добруджанци не биха да бѫдатъ поставени въ подобна зависимость. Тѣзи права и свободи сѫ естествени, а не конвенциални. Но и по-говорно, тѣ сѫ защитени отъ специалнитѣ конвенции за правата на малцинствата подписани отъ Румъния и великитѣ сили и сѫ поставени подъ гаранция на О. Н. Едно изнасяване на правилнитѣ шеи въ поставяи харатера на условия сѣтъ, както тоа се сѫщитъ да направятъ победителитѣ чрезъ смѣсванитѣ съглашения въ О. Н. за малцинствата, за да не може никога да се излѣзе отъ смѣсоотнасящитѣ се всеизмоинитѣ претенции и стопански и политически условности отъ горѣщитѣ нашабъ и данисмия отъ волята и желанията на десятки правителства.

Въпросътъ за правата и свободитѣ не хората въ Добруджа е чистъ и простъ Той не биха да бѫде описванъ съ другъ родъ въпроси отъ съ вѣрнено друго комплицираенъ характеръ. Но много ясно проличава вмѣшателството на голѣмитѣ империалистически сили, които подкрѫждайки и подкрѫпяйки различията, усложнятъ проблемата, за да не може никога да се изчисли отъ нѫма на многобройнитѣ конфликти. Тази и тѣхното вмѣшателство като арбитри „помирители" става все по-малоинтелигентно, а болнитѣ въпроси оставатъ винаги неизлѣчувани.

Къмъ едно заключение трѣбва да свѫрнимъ. А то е, че подписанитѣ народи продъ-лжаватъ да бѫдатъ обектъ на игри и разчиления монета въ голѣмата експанзивна политика на империалиститѣ. Поучата е сѫщата, когато не вслушъ-сме се гледнали, и именно, че подтисканитѣ народи трѣбва да се обединятъ и победятъ борбата срещу произволитѣ на разнитѣ сатрапи. Само така тѣ ще могатъ да обезпечатъ своитѣ чисто и културни права и да създадатъ условия за своето стопанско развитие.

Въпроса за Данцигъ

Германо полскитѣ отношения. Полша срѣщу окупацията на Данцигъ

Полскиятъ м-ръ Предсѣдатель Бартелъ е посетилъ Данцигъ. Събитието има по-специално значение за бѫдащитѣ планове на Полша къмъ свободата на тоя градъ. Мерродавнитѣ френски вѣкъ „Le Temps" въ една специлна статия ни подсказва какъ е тая политика.

Тоя вестникъ не така случайно ни открива въпроса, че Версайскитѣ договори не сѫ били опредѣлили положението на свободния градъ Данцигъ, и че устието на р. Висла, която е била предимно полска рѣка, не принадлежи още на Полша. Независимо отъ това, последующитѣ договори още повече били ограничили правата въ Данцигъ, защото по-тѣ сѫщитѣ договори поставятъ пристанището на Данцигъ и инсталациитѣ му подъ пълната власть на Полша, следъ това се създаде една организация наречена Пристанищенъ съвѣтъ, който подъ предсѣдателството на едно изтъкнато лице извършва администрация на пристанището и трийсетъ милиона Полша трѣбвало да кореспондира чрезъ него съ цѣлия свѣтъ. Отъ самото начало сѫ изникнали много неприятности и Полша биле си положила едно нѣколко търпение да изпълнява договоритѣ.

Але съ създаването ощенъ свободния градъ Данцигъ, Германия се е стремѣла и употрѣбила всички средства да германизира града, но и да го направи една силна национелна прусия крепость. Буквално града е биль окупиранъ отъ множество бивши германски офицери и които биле настанени на повечето служби въ Данцигъ. Нѣщо повече, заведени биле въ сѫщия градъ множество германски техници съ семействата имъ, за да се съзвеждъ немски квадръ за пропагандия.

Тази „Le Temps" пише, че

желѣзни пѫтища, пристанища, лесенъ съюзъ и пристанища отъ специално значение. Германия чрезъ назначение биле за стратегическа организация на войскитѣ въ Данцигъ съ Гдиня, сѣщинска, обаче, че е ще да на всичкитѣ, заинтересоваността стабилизация подѣлбата на Чехословакия, приходи между Германия и Полша, по съглашенията, новата карта на Гдиня и Данцигъ, по Гдиня е заемъ на градъ, между не жилищно разкеди стоки за чужбината на Германия и германски [illegible]

Между тоа, [illegible] ственото добруда на [illegible] Полша, Германия [illegible] да, обаче, [illegible] ни срѣщъ [illegible] за [illegible] една обединяване между Данцигъ и Полша.

Множество [illegible] изникнали: по [illegible] инициирания [illegible] на [illegible] нето на [illegible] фи и пр. [illegible] колко голѣмо [illegible] сами Данцигъ [illegible] занъ повече съ [illegible] кото съ Германия. [illegible] 1912 год. [illegible] ще сѫ [illegible] превозвайки [illegible] презъ 1928 г. [illegible] е стигнало [illegible] съ 8,167.3 [illegible] цигъ и третото [illegible] Балтийского [illegible] пенкенъ и Стеттинъ [illegible] работницитѣ [illegible] сѫ на три [illegible] толкова голѣма [illegible] гата. Пресѣкрѣ [illegible] кейове и басейни.

Сенатъ, [illegible] предсѣдателятъ [illegible] манеца Шанъ [illegible] много прочи [illegible] съ Полша. Тази [illegible] нато на свои [illegible] презъ 1923 и [illegible] дило, да се [illegible] мени отношения [illegible] пречи на полско [illegible] и тър овия.

Въ резултатъ [illegible] ва въ германскатa [illegible]

Едно изгрѣващо българско слънце

Господинъ Николай Агънски отъ гр. Нови-Пазаръ е издалъ сериозенъ трудъ: Въведение на социологията часть I-а (външни условия) — томъ I-й — Синтезъ на астрономията, геологията, минералогията и палеонтологията, а подъ печатъ е биль и томъ втори — Глава IV — Синтезъ на биологията, ембриологията, сравнителната анатомия зоологията, ботаниката въ свързка съ проблемата за произхода и развоя на живота на земното кълбо.

Глава V-а — Синтезъ на антропологията и етнологията въ свързка съ проблемата за произхода на човѣка.

Глава VI — Синтезъ на физическата економическа и политическа география въ свръзка съ проблемата за външнитѣ причини на свѣтовната война.

Пръвъ случай е въ нашата научна и социална литература български авторъ въ синтезъ да изнесе не обществото тежкия сѣрозни проблеми.

Въ нашата литература па даже и въ европейскитѣ се е писало много по горнитѣ въ-проси, но ученитѣ сѫ си служили винаги съ критично анализическия методъ въ науката, но не и съ синтезъ.

Могѫщъ и силенъ е замахъ и безсмѣртна ще да остане мисъльта на въпросния ученъ, който чрезъ синтетичнитѣ науки ни дава (доказа) истинната представа за необятного море на живота.

Въ всѣко време авторъ се чувствува само на земята, но не и на небето и нито на нота не се лѫже по въпроситѣ за живота.

У душата на четеца безъ да ще ялка делостта и картина на бѫдното (на живота) на страшния и стихиенъ нашъ свѣтъ съ неговия огънь, борби и самосъзнание.

Съ силно възмущение авторъ се обръща къмъ Европейскитѣ господари като имъ напомня, че сѫщата онаа сила, която е инжевѣрила на предишнитѣ господари, патриций и феодали, ще инжевѣри и на тѣхъ, тъй какъ ще се явятъ въ времето нови господари на свѣта — самитѣ народи.

Безспорно е, че Г. Агънски се очертава като една силна и мощна личность, която следъ нато се висмосъзнала е посмѣла да сѫди.

Той говори съ устата на изнемѣлото човѣчество, полъ-него отъ мрасни и малки горѣщи, които сѫ заробили и отровили свѣта.

Кимѣва ева едно свѣтло и огнено отражение на бързо развивания се вѣнешенъ диалектичнъ нѣкакъвъ свѣтъ, а тукъ-тамъ се нашиса и звезда на грѣшного наше вчерашно битие, а нейли сиено пропичаво освобождение човѣкъ съ просвѣтлено лице и освободенъ крила на мисъльта . .

Свѣта гукъ е представенъ нато непрекъснато движение на основната материя-енергия, съвършенство на нашия духъ въ времето на пространството, че нашия духъ черпи сила отъ горѣщата материя въ насъ и силно е зависимъ отъ нея. За това авторъ слива въ единъ, великъ и неделимъ процесъ материя и духъ съ свойствата нему енергия или съ други думи единенъ процесъ на движение на основната материя-енергия, новата енергия твори и промѣна всичко на свѣта.

И като продуктъ на това непрекъснато движение на основната материя-енергия, на вѣнешнитѣ причини условия (на живота) на тлъсъка, на горящата, на трансформираната материя въ енергия въ ръкуѫнини усѣтъ на автора се обяснява неговия неспокоенъ огненъ духъ, който е истинския пухъ на основаната човѣчество.

За да ни изтъкнуе авторъ учението за развитието на живота, течението на живота въ свѣта и въ свръзка съ това учение да ни изложи и самото развитие и съвършенство на формитѣ въ земното кълбо, включително и човѣка, авторъ ни е направилъ сполучливъ синтезъ на всичкитѣ естествени науки, които изучаватъ живота и неговитѣ форми въ движение отъ зарождането имъ на земята до днесъ. Отъ този синтезъ на науки, авторъ ни изнежда основния законъ въ при родата — „*Закони за трансформирането на материя — енергията на свѣта*" или съ други думи закона за горенето на материята, трансформирането ѝ, превръщането ѝ въ свобод на енергия, която велика енергия движи свѣта и вѣрши промѣнитѣ и въ зависимость отъ този огненъ законъ въ вселената, авторъ поставя и самото развитие и съвършенство на формитѣ включително и човѣка и за доказателство тѣ привежда редица факти, свързани съ развитието на формитѣ въ своя синтезъ [illegible] стигнали науки, които изучаватъ минералото битие на земята, именно на Астрономията, Минералогията, Геологията, Палеонтологията, като [illegible] и тоя синтезъ съ [illegible] на таблици за измерение [illegible] различни ери на [illegible] и родове животни [illegible] ясно, като бѣлъ день [illegible] какъ формитѣ [illegible] и развиватъ една [illegible]

И следъ това пита се [illegible] ра свѫ: кѫде [illegible] гава днешната заблуда [illegible] вѣчеството, че въ [illegible] то на формитѣ е [illegible] лозна сила, но и [illegible] ша, усъвършенствуваща [illegible] освобождавища се [illegible] ла? Тука авторъ [illegible] тинната и демаскира [illegible] заблудата, които [illegible] дѣнъ пеетъ и [illegible] Хр. Ботевъ [illegible] стихове:

О мой Боже, прости [illegible]
не ти що си въ небесата
но ти що си въ мене [illegible]
мнѣ въ сѫрдцето и душата

Добруджанския Комитетъ

и г. Драндабуръ

(лично фейлетонъ)

(Телефонниятъ разговоръ)

— Ало, ало!... да... тукъ Добруджанския Комитетъ... Добръ день г. г. Драндабуръ. (Поклони се). Моля г. Драндабуръ, ние сме изпратили до сега въ О. Н. по седмица по единъ меморандумъ, а въ настоящитѣ по-къснишите, да знаятъ добруджанци, че О. Н. и никой другъ ще ни осе бди.

— Право. Тамъ е. Колкото до добруджанци да знаятъ, че тукъ меморандуми не сѫ получавани.

— Но г. Драндабуръ, ние имаме много недоволни, гдето сме получили да присѫствуваме на другитѣ заседания Трифоновъ, що е тукъ води агитация, че нашия Комитетъ билъ безъ власть и че не си разбирали отъ работата, като отправялъ меморандумъ до О. Н., за юнската сесия на съвета, защото това право имали единствено и то само по нѣкаква процедура.

— Правъ е Трифоновъ. Такива е резолюцията на съвета.

— Дежкъ, ние не можеме да пишеме меморандумъ, че искаме да освободим Добруджа.

— Щомъ не сте официаленъ добруджанскъ органъ...

— Ама ние сме възведени даже въ ранъ полицейски комитетъ. Тамъ, че ние сме вече официаленъ институтъ.

— Имате ли документъ за това?

— Да, имаме специална диплома за отличие.

— Е, тогава може. Изпратете бързо меморандума си, защото срока е само до 15 априлъ. Непременно приложете и дипломата, че сте полицейски комитетъ. Изпратете го препоръчано и бързо на мой адресъ, *Г на Драндабуръ О. Н. Женева*, а пъкъ въ тукъ веднага ще го предамъ по назначение въ Клоузетната секция, създадена за подобни бързи случаи.

— Благодаря сърдечно, отъ името на цѣлия комитетъ, а особено отъ името на председателя г. Мизеридиса. Колко много ще се зарадва и той, че пакъ безъ Трифоновъ си сѫрѫшихме работата.

Сбогомъ, но моля запазете нашия редъ въ Клоузетната секция. Не вѫзъ разчитаме г. Драндабуръ. За случая ще изпратиме сега още специаленъ комисионъ.

Диплома

Дава се настоящата диплома на Добруджанския Изпълнителенъ Комитетъ, избранъ отъ полицейския конгресъ въ Шуменъ, че той съ писмото си № 558 отъ 8 мартъ 1929 г. до М-то на Вѫтр. Работи (отбѣление Социални грижи) съ което иска разтурянето на Младежката добруджанска група въ София, оправда напълно възложеното му довѣрие и затова разрешаваме да носи титлата „Полицейски Добр. Изпълн. Комитетъ"

За голѣмата заслуга въ тая область на широкитѣ социалисти, Асенъ Господиновъ и Пенчо Господиновъ, за тѣхната преданость и умѣло ръководство на комитета, разрешаваме да бѫдатъ произведени повишено въ чинъ Полицейски социалисти.

(п. п.) Министръ: *داسل Зурловъ*, секретаръ: *Сидеранъ Ибряковъ*.

Добруджанци, вращайте органа на социалъ-предателския изпълн. Комитетъ в. „Добруджа".

Нека почувствуватъ презрението ви.

Разврата се носи

и въ провинцията

Акциуни Българска въ Ески-Джумая

(Специленъ кореспондентъ)

Е. Джумая. 31.III. 1929 г.

Дчесъ д-во „Добруджа" има околийска сѫбирка. Говори Пенчо Господиновъ секретаръ на мѣкавъ изпълнит. комитетъ съ седалище незнамъ кѫде. Изпратенъ билъ той отъ сѫщия комитетъ да устройва организационни сѫбрания и да стъга радостѣ на добруджанци. Организациятъ. Ние добруджанци тука едно не можахме да разберем, срещу кого трѣбва да насочи борбата си — срещу румънската сигурания ли или срещу дне местника и то въ центъра на София, въ едната отъ които сѫщата Пенчо Господиновъ или Акциуни Българска, преди да дойде тукъ, е ходилъ съ стражари да я шурмува.

Ораторътъ фалшифицира историята на движението, като всѣки неежа е дружъ. Той изказа, че Великия сѫборъ билъ гласувалъ резолюция за присъединението на Добруджа къмъ България. А що се отнася до конгреса въ Шуменъ значи, че тамъ имало небивала свобода. . .

Отговорихъ му — да свобода, каквато има въ Добруджа.

Съ цинизмъ Акциуни Българска, още веднажъ изключи изключенитѣ отъ конгреса и ги обвини, че нѣмали нуждна да излѣзатъ съ отдѣлна листа.

Отговорихъ му — въ конгреса на сѫбранието отъ Варна, Русе и Шуменъ наши листа не може да се сквери.

В. „Свобода, Добруджа" продължава, да излиза. Откѫдѣ взима пари, се провинка Акциуни Българска?

— Само ние, които плащаме знаме отъ кѫдѣ взема пари да излизе, отговорихъ въ. Ами вие Пенчо Господиновъ, нойто абонирахте всички членове на д-во Добруджа отъ Ески Джумая, сѫбрахте ли па итѣ на 30 души по 60 лв. = 1800 лв., а вестника не ни изпратихте, кѫдѣ сѫ тия пари?

Нека Изпълн. комитетъ да знае, че неговия чиновенъ секретаръ не може да намѣри пазаръ на глупоститѣ си въ Ески Джумая. И ако въ Нови Пазаръ толкова сѫ били съ него, колкото въ Ески Джумая, тежко на тая фелирачъ сѫ били фашисти изпълн. комитетъ.

Сѫрѫш и закри сѫбранието. Достраша го отъ възражения и изобличения. Тежко на тая освободително движение, което ще го водятъ подобни не именечи хора, които могатъ не намѣрятъ мѣсто само въ нѣкое германгрично отдѣление.

Ние отправяме апелъ къмъ добруджанци — да прѣкратъ Изпълн. комитетъ на социалъ предателитѣ, до свикването на единъ истинскъ добруджански конгресъ, кѫдето да могатъ свободно, да се изказватъ за сѫдбата на поробената Родина.

Г. Чолаковъ

Тежко на победенитѣ

Съ мирнитѣ договори се нелоши на победенитѣ държави да понесатъ всичкитѣ разходи на победителитѣ, по войната, за възстановяване на пострадалитѣ области, за пенсии за убити и ранени, задлъженията имъ направени по войната къмъ Ямерика, Англия и пр. и пр.

За да спредавятъ една подобна убийствена тѫжесть за победенитѣ народи, победителитѣ имъ наложиха да признаятъ, че тѣ сѫ единственитѣ и изключително виновници за войната.

Защо?

Защото Франция искаше Елзасъ и Лотаринжия, а Германия не ги давеше.

Защото Австро-Унгарската монархия искаше да завладѣе Сопунъ.

Защото англійския капиталъ искаше да сломи засилващата се и завладѣла мирови пазари германска индустрия.

Защото Турция искаше да се освободи отъ унизителния капитулационенъ и икономически робски режимъ на западнитѣ държави.

Защото Русия цѣлеше, да реализира плановетѣ на Екатерина Велика, да завладѣе Цариградъ и Дарданелитѣ и да слѣзе на Средиземното, съ мирово търговско значение, море.

И пр. пр.

И за всичкитѣ тия завоевателни планове на алчни и ненаситни алчности на голѣмитѣ сили — лъжи, мнозина излъсла малкитѣ народи, които не гонеха нико друго освѣнъ политическа и икономическа независимость. И трѣбва да плащатъ на хиенитѣ разноскитѣ, защото сѫ си изхабили зѫбитѣ отъ ядене на много милиони човѣшки жертви. Но както изгаднели и настървени хиени, ръмжатъ надъ плячкитѣ, така и победителитѣ се карятъ по между си и не могатъ да си я подялятъ.

Първа Италия поиска въпроса, че тя била най-оненправедната, че не и се давалъ точно опредѣленъ по договорнитѣ процентъ, че я оставили да вземе лъсната часть отъ голѣмитѣ и обедени австрийски и унгарски народи, а тѣ получили мораторумъ.

Оплака се и Франция, че съ новитѣ преговори по Германскитѣ репарации, тя рискувала да загуби една голѣма часть отъ очакваното, за да си изплатятъ дълговетѣ къмъ Америка и Англия, да възстановяватъ опустошенитѣ отъ войната области, да плащатъ пенсиитѣ на умрѣлитѣ, осакатенитѣ и др.

Оплака се и Гърция найсетнѣ, че въ Сан Ремо обѣщали да получи лъсна часть отъ репарациитѣ на България, а сега постоянно се искало отсрочване и тя рискувала да загуби всичко.

Но какви загуби, Гърция и претърпѣла отъ войната? Ако има страна, която да е била облагодѣтелствувана и да сѫбираше злато на сѫглашенитѣ презъ войната, това бѣше Гърция.

Отъ друга страна нейното участие въ войната е равно на нула. Претенциитѣ и обаче сѫ голѣми.

На това ли страна.

Отъ кого се искатъ всички тия жертви? Разбира се не отъ виновницитѣ за войната, които сѫ всички отговорни фактори въ победители и по-

---

А зи Боже на разума
защитника на робитѣ
не когато щатъ празднуватъ
деньтъ скоро народитѣ.

Както и разпятия Христосъ е казалъ: „Да бѫде бѫде благословенъ Богъ нашъ, който е въ насъ". Да слисимъ отъ мѫдростьта нашия Богъ!

И такъ тоя горѣ ученъ, тоя новъ Хусъ настѫпва много опасни и вѣрваме скоро влѣчитѣ ще се опъчатъ срещу него, но нищо не ще могатъ да му сторятъ. Безсмъртна ще остане неговата мисъль, както е великъ свѣтовна мисъль. Господинъ Агъански съ своя синтезъ на науки спечели вече свѣтовна известность, за едно разяснѣ тъй ната завеса — многостена на човѣшката слѣпота, на човѣшкото невежество, като е съ бралъ въ свои синтезъ на науки цѣлого човѣшко познание и изежда човѣчеството къмъ движения, свѣтлина, ние, мъжъ смисленошъ и пр. Чий е Агъански, кому принадлежи, дали само на българския народъ или на цѣлого човѣчество? Безспорно е, че той принадлежи на изнѣченого човѣчество, или съ други думи, на окованата сила — на Прометея.

Като елементи на свѣтѣ науки — Социологии, автора взема обекта на всички науки, които изучаватъ (външнитѣ) екзомени условия и (вътрешни) ендомени условия на нашия бързо развиващъ се външно диалектиченъ, материаленъ, мѣнливъ свѣтъ и бързо съзнаващъ се вѫтрешно духовенъ свѣтъ, като за това автора ни дава следнѣта схема на науки, които той въ синтезъ приключа въ помощъ на Социологията.

Като елементи на Социологията той взема:

Въ тази таблица автора дава предимство на науки, които изучаватъ, външнитѣ причини екзомени условия на нашия свѣтъ, а това сѫ науки, които изучаватъ физическитѣ и биологическитѣ условия на нашия свѣтъ или науки, които изучаватъ нашата слѣнчева система, живота и неговитѣ продукти. Защо автора дава предимство на тѣхъ, а не на вѫтрешнитѣ ендомени условия и защо ги поставя въ зависимость отъ развитието на живота, показва, че автора е твѫрдъ материалистъ узналъ е, че външното битие опредѣлялъ е, че душата е функция на физико-химически процеси на материята и, че за нея не трѣбва да се говори, до като тя е невободна и не развита и, че за нейното развитие и свобода ни говори само външно развиващия се материаленъ свѣтъ, въ който чрезъ горенето, трансформирането и превръщанието на материята на клетитѣ у насъ въ енергия електрична, материаленъ менливъ свѣтъ, въ който чрезъ гия действующа (кинетическа), то тъй велика жива енергия отдава човѣшкитѣ душа на чрезъ къмъ съзнанието и свободата или както съ народ-

---

I. Човѣшкото общество			
II. условия	Екзомени външни условия	Физически условия проучени отъ:	Астрономията Геологията Минералогията Географията: физическа, икономическа, политическа
		Биологически условия проучени отъ:	Палеонтологията Биологията Ембриологията Сравнителната Анатомия Екологията Антропологията
		Икономически условия проучени отъ:	Икономия Финансовата наука Индустриално знание Земеделско знание
	Ендомени вѫтрешни условия	Духовни условия проучени отъ:	Лингвистиката Психологията История на религиитѣ История на изкуствата " на литературата " на философията " на науки тѣ
		Организац. условия проучени отъ:	Историята Наука за семейството Държавата Администрацията Юриспруденцията

Малцинствата и О. Н.

Рефератъ на г. Тр. Трифоновъ

Поуки отъ него

По инициативата на д-вото на столичнитѣ журналисти, г. Тр. Трифоновъ на 5 IV реферира върху въпроса за малцинствата.

Той присъствуваше на последната сесия на съвета при О. Н. и сподѣли своитѣ впечатления.

г. Трифоновъ подчерта, че по въпроса за малцинствата има едно разединение въ срѣдитѣ на съвета. Едни искатъ да го разгледатъ отъ гледна точка на международното право като Чемберленъ, който вече не подкрѣпя тезата на Мело Франко за вмѣсванията на малцинствата, но подкрѣпя, че малцинствата трѣбва да бѣдатъ войвали спрѣмо държавата, въ която се намиратъ, а могато се отнасятъ до О. Н. да протестаи винаги чисти рѣдко, а други начало съ Бриенъ, който ощѣ стоятъ Чехословакия и Полша, искатъ да прилагатъ на тоя въпросъ чисто политически характеръ и че не О. Н., а респективнитѣ правителства, да се занимаятъ съ него, къмъ какво сами да се обръщатъ самитѣ малцинства.

Г-нъ Трифоновъ лично е на ощѣ единъ трети факторъ — III интернационалъ, респективно Съветска Русия, който претендира да представлява омепрезентитѣ народи и водѣи неговата позиция. О. Н. е принудена, да се занимава по начало съ малцинствата.

Борбитѣ на двѣтѣ разбирания следватъ свое пѣтъ.

Въ миналата сесия се поставиха главно въпроси за процедурата. По нѣя имаше нѣколко резолюции — отъ 1920, 1921 и 1925 г. До 1920 год. се и-спеще, че само членъ отъ съвета можеше да повдигне въпросъ за малцинствата. Не 20 X. 1920 г. итал. делегатъ Титони формулира нова резолюция, която се прие, а именно:

Може да повдигне въпросъ за малцинствата:

1. Всѣка държава, която е членъ на ОН.

2. Самото малцинство живущо въ държава, която е членъ на ОН и

Полша и Чехословакия дълго се противопоставяха на тая резолюция, и успѣха да нало-жатъ друго разрешение, по което малцинствата не могатъ да повдигнатъ въпросъ за правата си предъ ОН и се премахна съдадената практика, да се плашатъ достоение на всички членове на ОН, оповѣстяванията на дадено малцинство. Въпреки си, че само една държава — членъ на ОН може да предложи оповѣстяванія за дадено малцинство, но само за информация. Нинаки д-ва или частни инициативи не се позволяватъ.

Такъвъ бѣше случаятъ съ клаката въ с. Кочина, Силистренско, презъ ноемврий 1927 година, когато българ. д-во за ОН направи оповѣстяване до ОН и понеже спорѣдъ действуващата процедура оповѣстяването не можеше да се разглежда, съобщи се само на заинтересованата страна Румъния. Последната въ свои дългъ отговоръ изнаси стотини случаи на провокетерства отъ страна на български чети и всичко това остана въ тайна, никой не можеше да отговори и съвета не се занима съ оповѣстяването.

Тази аномалия именно предизвика канадски представитель Дандюранъ, да направи едно предложение по процедурата. (Читателитѣ ни сѣ чели въ „Сл. Добруджа" бр. бр. 53 и 54).

Чехиѣ и Полшитѣ се противопоставиха. И тѣ пъкъ отъ О. Н. си изказа думата. Тѣ говорятъ за ежиплаиязъ на малцинствата и обаче отъ О. Н. за некомпетентно да се занимава съ тоя въпросъ.

Съвета назначи едно тричленна комисия, която да получи всички писмени обяснения и възражения по предложението за процедурата отъ държавитѣ — членове на О. Н. и да представитъ свои проектъ до идната сесия презъ м. юний.

Много ирнно се свѣщо у насъ, като всичко надъ-ниди организации и д-ва готовятъ и изпращатъ мемори, търо, защото тѣ нѣмаятъ тоа право и второ, защото се занимаватъ съ въпроси по сѣщество, когато комисията се интересува само отъ процедурата. И естествено е, че тия мемори ще отидатъ въ архива. Излишенъ трудъ.

Реферата бѣ изслушанъ съ напрегнато внимание. Отъ него могатъ да се изводатъ следнитѣ заключения:

1 Че О. Н. се намира ръжцетѣ на силитѣ победители тѣ го движатъ и нѣмаятъ интересъ сериозно да се занимаятъ съ въпроса за малцинствата.

2. Че въ срѣдитѣ на голѣмитѣ и малки победители, но и по-тъ господствуватъ въ О. Н. съществува постоянѣнъ конфликтъ и дисонансъ по самия въпросъ за малцинствата и

3. Напразни сѣ надеждитѣ на потисканитѣ народи въ О Н. и губятъ време и енергия които трѣбва да употрѣбятъ въ своето организиране и фелерирание за борба, както срещу двигателитѣ на О. Н., тъка и срещу заблудата, които то сѣе предъ народитѣ.

Софийското Д-во „Добруджа"

Противъ Изпълн. Комитетъ

Пъзна неизвестность. Отказватъ да получатъ архивата на Млад. група

Не знаемъ дали последното помѣщение на добруджи. Изпълнителенъ Комитетъ помѣстено въ в. „Добруджа" за младежката добруджанска група и вѣрно, защото почти до сега изпълни комисията отъ нея то на сѣщия комитетъ помѣстени въ разни вестници се опровергяха отъ подпредсѣдателя на комитета Л. Стояновъ, не само като невѣрни, но и които несъществуващи. Имаше въ тоя комитетъ единъ неизвѣстенъ и побъркванъ на разни теории социалъ патриотаръ, който страда отъ мания да дрѣше по вестницитѣ разни нелепости по адресъ на противницитѣ на комитета, и всевъзможни глупости, които сѫ истински изразъ на несъзнания и заряченъ отъ другаде изпълнителенъ комитетъ.

Така стана и съ писмото № 553 отъ 8. III. до м-ото на Вътр. Работи, отдѣленіе социални грижи, по разстрелването на младежката добрудж. група въ София. М-ото се постави въ услуга на широкитѣ социалисти отъ изпълнителния комитетъ. Полиция отиде и прибра архивата на соф. добр. група. Но понеже не полицейскитѣ органи до д-во Добруджа, да се вин и получи арх-ата, както изпълн. комитетъ искаше, председателя на д-вото „Добруджа" Л. Стояновъ, който е и подпредсѣдатель на Изпълн. Комитетъ, отказалъ да получи архивата. Не само това, но казалъ, че неговата „честна съвесть" заговорила и не скрилъ да изрази възмущението си по писмото № 553 отъ 8 III. на Изпълн. к-тъ подписано отъ председателя Хар. Стефановъ и секретаря П. Господиновъ, подъ диктовката на полицейския социалистъ Л. Господиновъ, и безъ да е имало решение на изпълнителния комитетъ.

Нѣщо повече, сказалъ въ срѣдитѣ на Изпълн. Комитетъ е билъ голѣмъ Предсѣдатель Х. Стефановъ се изказвалъ, че билъ подаденъ отъ секретаря на Комитета широкия социалистъ П. Господиновъ и отъ предсѣдателя на ВДРО, който [illegible] на живота и [illegible] Изпълн. Комитетъ Дори Комитета на него е [illegible] и редакцията на [illegible] органъ и „Добруджа".

Добра е характеристика, дадена е илюстрацията за бѣлия начелието и безрезенъ Изпълнит. комитетъ и за невѣнѣнѣстта на предсѣдателя и секретаря му.

Но Л. Стояновъ [illegible] ощѣ, че отъ имени на Сѣ. д-во „Добруджа" е билъ писалъ писмо на IV полиц. участъкъ, какато се намира [illegible] архивата на Соф. Младежка група, че незнаемо е отнета на д-во „Добруджа" нѣма [illegible] Младежката група, и за отдѣлно сѫ сѫществувала, като членъ на Младежкия добруджански съюзъ, който се управлява отъ своя уставъ и следователно ще се поискъ обратно архивата.

Вѣрно ли е, че е [illegible] на знаемъ, или то е [illegible] предъ множество добруджанци, вѣроятно за да [illegible].

Какъ ще постъпи сега Министерството на Вътр. Работи, отдѣленіе Соц. грижи, което е било подведено отъ Изпълн. Комитетъ и какви [illegible] ще има това е отдѣлен въпросъ, който ще [illegible] внимание и ще се [illegible]. Защото за насъ подобни [illegible] съ свещени и конституционни права за сдруженията на [illegible] данитѣ за хатъра на [illegible] социалъ фашисти, е [illegible] окончателно престѫпление.

Но разбойницитѣ

отъ младежката страница на в. „Добруджа"

Получихме следното писмо за помѣстване:

„Въ „младежката" страница на в. „Добруджа" е помѣстена бележка подъ наслов „Да кладе стисе безсрамието имъ", въ която се изнася моята личность, цепеща обаче да улови идейното течение вѣрнѫщ добруджанската емиграция, къмъ което имамъ щастието да се числя. Въ тая бележка писачо Бѣлчидолския „войвода" Миркето, който е „правилъ разпоредването" въ Есикиджумая пише, или добр. група при д-во Добруджа не е взела резолюция по изключенията на XII конгресъ, по политиката и тактиката на Изп. К-тъ и пр. и че свещеника биле почерпени отъ подпредсѣдателя и секретаря на групата Чолаковъ и че въ съмъ злоупотрѣбилъ съ тѣхното довѣрие. Отъ начало до край, така нѣричаема Миркето, чие то имя съръзвалъ, той знае защо, сѣ обира на Добричнетагара, сѣ побои въ с Курнутъ съ обири и кулгарни престѫпления отдалъчъ и отсамъ границитѣ, а той все мълчи и отъ „великодушие" не опровергава и не протестира, лъже най-безсрамно читателитѣ на „младежката" страница на в. „Добруджа" и се мами да чете морвъ!...

„Лъ подържамъ, че всичко именно въ в. „Сл. Добруджа" и „Добр. Знаме" е отъ [illegible] както е вѣрно, че не [illegible] новъ, е изъ Ст. Кенаклиевъ съмъ и днесъ, [illegible] секретаръ на младежката добруджанска организация въ Есикиджумая, както е при д-во Добруджа, но е членъ на [illegible] Д. М. С. и участвува съ [illegible] делегати въ първи конгресъ.

„Оспорва се и качеството на на добруджанецъ — на [illegible] нѣма да се спираме и [illegible] вергаемъ. Ще нанѣ свое [illegible] писача лъже съзнателно и [illegible] шлено.

„Само вѣрѣдъ хората на Изп. К-тъ „добруджанцитѣ" сѫ на категории и степени—ной по-вече, ной по-малко, като [illegible] нечъ отъ Ст. Маленковъ и Хараламби Стефановъ, та сѣ до Жабарчетовъ Шуменъ.

Ще завърша съ заключението на автора отъ „младежката страница", като ной [illegible] дащо за него и напримѣръ [illegible] „Его съ какво средство сѣ служатъ нѣкоднината хора около Изп. К-тъ и какой не бива да се опуска, като се знае безсрамието имъ и на кой нелитически господъ служатъ".

Приемете почтенните ни [illegible] Редактора.

София, 1. IV. 929 г.

Ст. Кенаклиевъ

Добруджанци четете „Свободна Добруджа"

София—Печатница „Съгласие"

бедени. Искатъ се отъ самитѣ народи. Искатъ се отъ германския, унгарския, австрийския и българския изтощени и огнѣбѣли народи. Не стига, че тѣ сѣ разорени материално, дворе милиони човѣшки жертви, унищожиха културни придобивки и благосъстояние съдадени съ вѣкове но трѣбва да работятъ, да не си доиждатъ, да се изреждатъ за да плашатъ разходитѣ и дълговетѣ на противницитѣ.

Тоа показа ясно много широтинско, колко заѣрдина има още въ управляющи Европа, или голѣмитѣ държавници и дипломати на победителитѣ, които продължаватъ още произвоно да разполагатъ съ сѫдбинитѣ на народитѣ. Ала несъмнѣно то не наше да бадѣ тъй.

Ако е въпроса да се обратятъ и изкупятъ поспѣшитѣ изкупени сокове на изтѣсни народи, и да се осѫждатъ на постепенна смѫрть, естествено тъхно право ще бѫде, да стаятъ и да изяснятъ стиги! Не плащаме повече ни стотинка!

Долу сатрапитѣ! Да му кисѣлятъ тѣ тогава!

дѣнъ единъ би могло да се каже, че за душата не трѣбва да се говори, до като тя не е пречистена презъ огъня на мистиката, който спомета та да стане положителна, да се разкъне, очисти, освободи отъ вѣковнѣ мрачъ и наслоявата вѣковна мала и, че ако тая душа благодарение на силния избухналъ звезденъ огънъ у нѣкой велики свѣтовни лица, както Христосъ, Хр. Ботевъ и др. се е внесла въ отражение, това отражение е съставлявало за тѣхъ откровение или вѣтъ за самосъзнание и импулсъ за по нетайнѣшето развитие и въздействие — или къ други думи, тѣзи велики свѣтовни хора сѫ видѣли и познали сами себе си, както великия гръцки философъ Сократъ е пропѣвѣдвалъ въ своето учение: „Познай себе си", че най-мнѣото нѣщо въ свѣта е човѣкъ да познае себе си, да види себе си.

Слѣдъ тоа самосъзнание у тѣзи велики свѣтовни лица, движили е въ тѣхъ бунтъ, избухналъ е отъ тѣхъ вътрешенъ звезденъ огънъ, за освобождение на човѣшката личность, на човѣшкия духъ, на свѣта, завладѣла е нарѣте на лишите...

И сѫ почнали на времето си да проповѣдватъ бунтовно учение: „Чрезъ огъня да освободятъ човѣчеството отъ черната и мъртва сила, която го е оковала, отъ мръсницитѣ и нѣмо тирани, които тъй силно сѫ потиснали и поробили човѣшкия родъ на земята, които сѫ му отнели правата и сѫ присвоили правото, да го управляватъ и да бѫдатъ господари надъ него.

Българския народъ не може да забрави тѣзи велики свѣтовни лица озарили свѣта съ толкова много огънь и укрѣпили за свободата и щастието на човѣчеството. Такова личность е и г. Агънски. Времето ще приложе неговата велика ин сѫль за синтеза на съвременнитѣ науки — ключа на съвременното познание.

Но пита се, защо българския народъ, който в приз нѫтъ отъ европейскитѣ цивилизатори за варварски, изказвѣ такова свѣтовни величини?

Какво е тоа явление у насъ, личността Агънски въ науката, и Теодоръ Траянов въ литературата — тѣзи свѣтовни бунтовници на мисъльта, чувството и волята. Тоа показа, че не малко е потисканѣ българския народъ отъ европейскитѣ цивилизовани варвари, които за срамъ и позоръ на двадесетия вѣкъ насилватъ народа ни и дѫржатъ въ робство топлова поробени народи, топлова български провинции, петъ невинни български мръвъ и пилатъ български потъ!...

Но вижте тирани, европейски господари и политици, ние се възраждаме, е вѣй зорамете и сигурно ще ви развалимъ свѣтлитѣ единъ день.

Българския народъ не веднѫжъ е давалъ просвѣта и свѣтлина на човѣчеството и на вѣдѫжъ той тласкалъ - него-вото развитие умствено, нравствено и матер ално и не веднѫжъ той великъ и доблестенъ народъ е спасявалъ на народитѣ, да се освобождаватъ отъ свонитѣ тирани, притеснители, експлоататори и мръвъ-пийци! И не е далечъ времето, когато ние напримѣрнитѣ отъ вѣсъ варвари ще разкилнѣ вашитѣ гнили общества и ще избавимъ отъ вашитѣ нокти поробенитѣ народи и човѣчеството и ще въдворимъ миръ и щастие на земята...

Поздравяваме автора блѣскаво да завѣрши трудоветѣ си и да прослави изгрѣвашето българско слѣнце.

Хр. Калчевъ

год. III. София, 5 май 1929 год. Брой 58

Годишенъ абонаментъ:
България 80 лв.
Чужбина 160 лв.
Америка 2 дол.

Обявления:
2 лева на ред.

Брой 2 лева

СВОБОДНА ДОБРУДЖА

СЛЕДПРАЗДНИЧЕНЪ ВЕСТНИКЪ ЗА НАЦИОНАЛНИ ВЪПРОСИ

Запитвания на абонатитѣ се придружават съ сумата

Редактиранъ комитетъ

Адресъ: Ул. Бенковска 7 София

Главенъ редакторъ
Д-ръ П. Вичевъ
Телефонъ № 457

Възкръсна ли Христосъ за поробенитѣ

Въ този день около 600 милиона хора, отъ всички краища на свѣта, ще се поздравятъ съ „Христосъ Възкресе.

Христосъ е символъ на истината и правдата на земятѣ. Голѣма часть отъ човѣчеството. Съ кръвьта си той завѣщава вѣчната борба между добро и злото, между оная-тази и унизени съ угнетени, на гладующи и жаждущи за хлѣбъ, правда, братство и равенство между хората.

Слѣпитѣ проглеждали, глухитѣ чували, хромитѣ проходили, заспалитѣ се пробуждали, мертвитѣ възкръсвали.

Възкръсна съзнанието

Хората за борба срещу злото, срещу грабители, книжници и фарисеи, срещу учени и царе.

Свѣтла искрата за борба на народитѣ срещу поробители и подтисници.

Разлѣ се по цѣлото земно кълбо вѣлната за правда, за равенство между хората, за миръ на земятѣ.

Народа го обичаше. Той винаги поглъщаше неговата проповѣдь. Ти бѣше балсамъ на наранената и угнетена на родна душа. Народа виждаше:

Осана, Осана...

Изпадащи книжници и фарисеи го пламнали на сѣдъ. Настроили народа срещу него. Осждили го. И народа, който по-рано виждаше осана, сега виждаше

разпнете, разпнете го!..

Разпнали го. Тръненъ венецъ му окачили. Гвоздеи се съ него.

— Нали търсишъ правото, нали се боришъ за свободата на хората, нали казвашъ, че истината е вѣчна, нали си Богъ най-сетне, освободи се — викали подигравателно фарисеитѣ.

А той отговаряще—Господи, прости имъ тѣ не знаятъ какво правятъ.

А фарисеитѣ и книжницитѣ, много добре знаеха, какво правятъ. Истината боде, — упреква не се изпусна. Да като народа робски работи и гаври блага, а тѣ ги ограбвала и народа безропотно понасяше всичко.

бунтовническия духъ

който носеше Христосъ въ себе си и всаждаше въ хората, разклащаше тиранитѣ на фарисейского управление.

Христосъ предвиждаше и предсказа смъртта си. Предателя го предадоха. Убиха го.

И Христосъ съ кръвта си запечатва вѣчната истина — истината за борба на човѣчеството, борба между правдата и лъжа, между свѣтлината и мрака.

Христосъ Възкресе, ще гръмнѣтъ на днешния день около 600 милиона хора по цѣлата земя.

Наистина ли възкръсна правдата, истината и равенството между хората, за които умрѣ Христосъ?

Истина е заблуждение!

Фарисеитѣ отхвърляха Христовото знаме, което бѣше знаме на робитѣ и го пригвоздиха. Убиха го, за да го съсловословятъ днесъ и да

свѣтотатствуватъ и да спекулиратъ

съ Христовитѣ истини.

Християнска Англия, която дърпи въ лапитѣ си 400 милиона чужди народи обезправени и ограбени, които покровителствува други поробители и сатрапи надъ християнска заробени народи, днесъ ще се поздрави съ „Христосъ Възкресе.

— Лъжа и измама!

Християнска Франция, която тоже подписва и изсмуква мизерниятѣ сокове на стотица милиони хора, които гони, арестува и денационализира други християнски много близки до себе си национални, като елзасци, бретонци, корсиканци и фламандци и та ще се поздрави днесъ съ Христосъ Възкресе.

— Заблуда и лицемѣрие!

Християнска Италия, която всѣкъде свободитѣ, правата и изсмуква десятки милиони други народи и която отрича на други християнски народи — хърватитѣ и нѣмци правото на самоопредѣление, за човѣшки животъ и та ще се поздрави днесъ съ Христосъ Възкресе.

— Лъжа и заблуждение!

Християнска Чехословакия, която до вчера бѣше въ робство, която нѣкога се въпламеняваше отъ Христовитѣ истини, но която днесъ подтиска и денационализира милиони християнски народи — нѣмци, унгарци, поляци и украинци — и и та ще ги огража днесъ да се поздрави съ „Христосъ Възкресе.

Лъжа и измама!

Християнска Югославия, която дърпи подъ кървавъ ремжнъ милиони близки християнски народи: хърватитѣ, македонци, словенци, черногорци и др., следъ като избѣси, изби и прогони хиляди отъ тѣхъ и та ще се поздрави днесъ съ „Христосъ Възкресе.

Измама и отвратителна лъжа!

Християнска Полша, която до преди десетъ години бѣше подъ тройно робство, но която днесъ подтисна, денационализира, ограбва и убива милиони християнски народи: украйнци, нѣмци, литванци и руси и та ще ги кураже да се поздрави съ „Христосъ Възкресе.

Мизерно лицемѣрие!

Християнска Румъния, която погълна въ гърлото си около 9 милиона чужди християнски и иновѣрни народи: унгарци, нѣмци, българи, руси, украйнци, турци, евреи и др., които избива и живи гори публично предъ очитѣ на цѣла християнска Европа, унищожи имъ училищатѣ, черквитѣ, ограби имотитѣ имъ, прогони ги задъ граници и та ще кане безстрашно да се поздрави пакъ съ „Христосъ Възкресе.

Подлость и лицемѣрие!

И пр. и пр.

И Обществото на Народитѣ — тоя най-висшъ представитель на всичкитѣ християнски изсмуквачи и сатрапи надъ християнска заробени народи, днесъ ще се поздрави съ „Христосъ Възкресе.

Върхъ на лъжата и лицемѣрието!

Христосъ не се бори, не се мачи и не отиде на Голгота за сатрапитѣ. Подобно на нѣкогашнитѣ фарисеи и книжници и днешнитѣ подтисници вършатъ дѣлото на неговитѣ убийци.

Христосъ ще възкръсне за угнетенитѣ, оскърбяванитѣ и подтисканитѣ народи само тогава, когато бѣде срѣщнатъ сатрапитѣ и премахнатъ международного подли лицемѣрие.

Тогава човѣчеството и ние заедно съ него ще кажемъ:

Наистина възкресе.

Лъжа, заблуда и измама

Къмъ общъ фронтъ

Отъ Букурещъ продължаватъ да пръскатъ лъжи и заблуждения предъ европейского общественото мнение съ всѣвъ можни инициативи около подобрение положението на малцинствата. Румънската преса постоянно ни подпъва съобщения за назначени комисии и парекомисии било по закона за реорганизацията на Добруджа, било по изменение правъ на малцинствата въ министерствата на минорітѣтитѣ области, било около училищата, черквитѣ, сиротитѣ и имотитѣ, амнистиятъ и пр.

Нито по нерфоинно нѣмо отъ начальника на комисии за проучване. Времето ситѣ комисиитѣ си стоятъ нѣмо и не по не работятъ, народа се пропонка въ очакване и когато дойде сесията на О. Н. ще се пуснатъ по нѣколко нѣкъръ фишка за нѣкакво подобнѣлто решение, ще бѣде известно за това О. Н. и то ще поздрави съ благодарность румънского правителство за отстѣлкитѣ, които прави и за неговата голѣма заслуга предъ отворъ на мира. А потисканитѣ, ограбени, скулени и обезправени национални ще продължаватъ да очакватъ „Пучини Боже отворе". Лъжи ли промъкъ недоволство и сетрах движатъ срѣщу тая заблуда, ще си таксуватъ за неблагодарници, размирници, бомбаджии, конспиратори и ще ги пратятъ до девета водъ.

Такава е системата на О. Н. и нея следва и Румъния. На празднъ ги следователно и исчики надежди на поробенитѣ. На тѣхъ имъ турятъ зелени стъкла, като на конетѣ, за да виждатъ че и талаша, който имъ се подпъва да хобетъ е сѣно.

Добритѣ дѣца се подпъва отъ сутрината, назвать старитѣ хора. Десетъ години минаха отъ договоритѣ за гарантиранѣ правата на малцинствата и ако Румъния и высокитѣ подписвачи на тия правъ нивга честного внимание да ги просвѣтятъ, то сега тѣ щѣла да видятъ поне едно доказателство.

Ние и и и д в и ч е обаче да се изрѣшитъ кой сбрания. Въ тия десетъ години се затворика всички училища и черкви на малцинствата и нито едно не се отвори. Конфискуваки се и се ограбяха всички имоти на инородниятѣ национални; прогонихъ се всички по-бухни чужди елементи и никакъв амнистия не се дава. Нѣщо противно. Продължаватъ и днесъ още се довеждатъ въ Добруджа цинсари и дини прди отъ разнитѣ планински кѣтове на Балканитѣ, за да грабятъ труда и благата на населението и да го убиватъ.

Следъ тъй очебийни факти на лъжа, заблуда, измама и нейнулевирни представления, сами ивинъ и пѣтъ на подтисканитѣ народи — тѣхното сближение и федериране подъ знамето на свободата срѣщу цѣлата система на сатрапия, която има начало въ Лондонъ и Парижъ, преминава претъ Прага, Белградъ, Атина, Букурещъ, Варшава и Брюксель и вѣнецъ на нито система е О. Н. въ Женева.

Фалшификаторитѣ на народната воля

Получихме следното писмо отъ Нови Пазаръ:

Господинъ редакторъ:

Молиме дайте мѣсто на следнитѣ редове въ вашия вестникъ, който е сѣтилникъ за добруджанската емиграция.

Четемъ въ Варненски Новини брой 1590 отъ 27 мартъ, какво че сбирката въ Нови Пазаръ е гласувала нѣкаква резолюция съ заглавие, като е уговорила решението на XII конгресъ и че сатрирала целитѣ и задачитѣ на И. К. въ Нови Пазаръ и въ XII ред. конгресъ и други още много глупости. Сѣщо и въ „Добруджа" бр. 85 публикува въ „хроника", че автора на горнитѣ статии е П. Господиновъ, секретаръ на И. К. Защо г. Петъръ Господиновъ не пише истината?

Вѣрно е че П. Господиновъ предложи такава резолюция, обаче не се приде „съ аклямации", а се отхвърли и сбирката да приеде да сложа предложената резолюция предъ лея, защото се съмняваше, че той ще е изпъне. Заставенъ Господиновъ сложи предъ малата сбирка резолюцията си и азъ питамъ Господиновъ какъвъ бѣше отговора на цѣла за Новопазарска околия? Не бѣше по единъ именно, че до хато не видятъ хоята около Др. Вичевъ и Д-ръ Вичевъ въ комитета обединени. Новопазарска околия нѣма да се подпира?

Сигурно затова П. Господиновъ не дойде на сбирката свикана отъ И. К. на 17 IV въ Нови Пазаръ, защото го бѣше страхъ. Какъ другояче ще се обясни. Да го застави цѣла една сбирка публично да си сложи приготвената резолюция, това не е малкъ срамъ и Господиновъ за да оправдае своето „п р а в и е" сами си е позволилъ да стане сама своя резолюция. Тежко и горко на добруджанската емиграция, докато има такива водачи, които не заслужаватъ дори нито да бѣдатъ секретари на И. К.

Сѣщо и Лейко Пейчевъ Кавто дойде въ Нови Пазаръ, въ прѣки, че не бѣше посетена сбирката добре, той въ своята реч не скри и показа голѣмитѣ заслуги на Д-ръ Вичева и не скри какво, че въ XII редовенъ конгресъ сѣ изкърши и предвидости, и колко самъ и той съмнѣнъ. Сѣщо и той се изказа, че изключване трѣбвало да ими, но трѣбвало да се подчинимъ на комитета и да се подготвимъ и въ единъ конгресъ да се изкажемъ и ще наложимъ обединението. Но изглежда че г. Пейчевъ изда специално за Нови Пазаръ и наложено му е отъ И. К. да направи нѣщо въ тая посока. Въпрѣки обаче на искания натискъ за обединение, на е ку се, че ако по добръ начинъ не се спразнятъ и обединитѣ ще бѣдатъ изрѣшени съ такъвъ отъ цѣ дакумента емиграция.

Той настоява да се изчете резолюция противъ изпъзванѣто на „Св. Добруджа" и „Добруджанско знаме". Чие му казалъ че е „Св. Добруджа" ще спре сама, ако се обединитѣ и влѣзе Д-ръ Вичевъ въ комитета, а той казъ, не можа да ими обединение, но слѣдъ кат спре вестника.

Такъ изпратихме и него съ нокъ сѣлямъ бабена, но безъ резолюция.

Печатната резолюция е измислена и съкмена въ редакцията на „Добруджа". Нѣма фанисмилиратъ подписитѣ ни.

Пъкъ сѣ и такъва ще си умрѣтъ Селяновата Сбирка

Резолюциите стовари и въ Европа

Изпратено е до изпълнителния комитетъ на съюза на просвѣтно-благотворителнитѣ и въ „Добруджа" въ София, съ писмо до „Бюлетина на съюза на добруджанскитѣ групи въ чужбина", и въ „Добруджа", „Свободна Добруджа" и „Добруджанско Знаме" — София.

Г-да,

Секретарятъ на Изпълнителнитѣ комитети на съюза „Добруджа" е изпратилъ подъ № 1293 отъ 23 декемврий м. г. на г-нъ Вълевъ въ Берлинъ следното писмо:

„Драги сътоечественици,

И. К. молиме да влѣзете въ връзки съ Васъ, за да може при случай да разчитамъ на услугитѣ ви. Вие сте запознати съ нашата борба за свобода и можете да разберете, отъ какъвъ характеръ ще бъде помощьта, която бихме искали отъ Васъ.

Съ настоящето ви изпращаме две резолюции въ 1 екземпляри, които използвайте въ интереса на дѣлото, както намѣрите за добре.

Въ очакване на отговора ви и подробно донесение за направеното отъ Васъ, оставаме съ отлични почитания.

Секретаръ на Изп. комитетъ:
(п.) П. Господиновъ."

Г-нъ Д. Вълевъ, не бързайки добруджанецъ е счелъ за найцелесъобразно да предаде писмото и приложенитѣ резолюции на Берлинската добруджанска група. На събранието отъ 10. II. групата се занима обстойно съ текста, резолюциитѣ и условията при които е произведенъ 12-и конгресъ на д-во „Добруджа". Следъ изчерпателни дебати, групата взе тукъ приложенитѣ резолюции, които ви изпраща за сведение и за достоянie на емигрантитѣ въ България.

Секретаръ на групата:
Стаматовъ.

РЕЗОЛЮЦИЯ

Берлинската Добруджанска Група, по поводъ предаденото ѝ отъ г-нъ Д. Вълевъ писмо 1293 отъ 23 декемврий 1928 г. на Изпълнителния Комитетъ на Съюза на Д-во „Добруджа" въ България, заедно съ резолюциитѣ на 12 (Шумнски) конгресъ, изпратени му отъ секретаря на И. К. съ молба да бъдатъ направени достояние на общественото мнение въ чужбина, въ събранието си на 10 февруарий т. г. реши единодушно:

1. Отказва да даде съдействие на сегашния И. К. и на всички ръководни органи на Съюза „Добруджа", които не сѣ законно избрани при свободно проявена воля на добруджанската емиграция въ България, а сѣ наложени въ резултатъ на бруталенъ терроръ упражненъ отъ страна на насилницитѣ отъ В. Д. Р. О. съвѣстно съ полицейски тѣ власти, при подготовката и извеждането на 12 конгресъ въ Шуменъ.

2. Берлинската Добруджанска Група неможе да признае за законни резолюциитѣ на Шуменския конгресъ, наложени на конгреса съ насилия и всредъ протести. Тѣ обслужватъ партизанскитѣ цѣли на опредѣлени партийни групи въ България и не съотвѣстватъ на интереситѣ на добруджанската емиграция и освободителното движение. Съ изнесянето имъ въ чужбина, съществува опасностьта да бѣде използвано добруджанското движение, като инструментъ въ ржцетѣ на известни български политически течения и групировки.

3. Извършенитѣ изключителни по видни добруджански дейци — основатели и водачи на добруджанското емигрантско движение въ България — групата намира не само противоуставни, но и противодобруджански. Съ изключителната се услужва само на враговетѣ на добруджанската свобода. Съ тѣхъ се предвижватъ и разгарятъ взаимни борби и съюза се тласка неизбѣжно къмъ разединение, разпрѣсване и унищожение. Мащабитѣ отворѣ, който И. К. среща при опититѣ да наложи шуменскитѣ резолюции и специално резолюцията по изключенията показа че емигрантитѣ е решителенъ противникъ на насилническата и антидобруджанска политика на сегашното ръководство. Берлинската Добруджанска Група смѣла ни може въ никой случай да стане проводникъ на тази политика; осъждайки я групата отправя братски апелъ къмъ всички добруджански емигранти да положатъ всички усилия за анулиране решенията на насилническия конгресъ въ Шуменъ и за съдѣйване на ръководство при свободенъ изборъ, ползващо се съ довѣрието на емигрантитѣ. Само на такова ръководство добруджанци въ Берлинъ ще укажатъ си готовность пълно съдѣйствие, при дейностьта му за защита идеята на Добруджа въ чужбина.

Черковнитѣ борби въ Украйна

Черквата оружие за полонизация на Украйна

Тероръ въ украинското население въ Полша се увеличава. Къмъ унижения, ограниченията на земята и икономическото подчинество, политическите насилия, днесъ се прибавитъ и религиознитѣ ограничения. Протестъ изтичо православнитѣ си служатъ съ униятитѣ, в протиръ униятитѣ съ католицитѣ.

Униатизма е едно старо полско изобретение. Въ 16 в. по-гато антагонизмъ между двѣтѣ части на императа — прибалтийска и черноморска, тогава още поляхитѣ се доопитаха до нарушение съ сила на католицизмъ надъ изтинно православие. Тогава тѣ си послужиха съ уничтоженото Подиупия нѣкои епископа въ 1599 г. въ Брестъ Литовскъ съюзъ си съ Римъ.

Украинцитѣ бързо разбраха играта на поляхитѣ, които цѣлѣха тѣхното пълно подчинение. Фанатизирани, тѣ започнаха една истинска война и поляхитѣ се проваляхъ. Тѣ бѣха заставени да се отнемятъ отъ една голѣма часть отъ Украйна. Религиозната борба обаче продължавала близо единъ вѣкъ и половина.

Полша нищо не разбра и не научи въ тая борба. Найголѣмитѣ исторически поуки тя не почерпи и днесъ отпочва сѣщата борба, която я водитъ къмъ нова катастрофа.

Тероръ въ украинското население въ Полша се увеличава. Къмъ унижения, ограниченията на земята и икономическото подчинество, политическите насилия, днесъ се прибавитъ и религиознитѣ ограничения. Протестъ изтичо православнитѣ си служатъ съ униятитѣ, в протиръ униятитѣ съ католицитѣ.

Униатизма е едно старо полско изобретение. Въ 16 в. по-гато антагонизмъ между двѣтѣ части на императа — прибалтийска и черноморска, тогава още поляхитѣ се доопитаха до нарушение съ сила на католицизмъ надъ изтинно православие. Тогава тѣ си послужиха съ уничтоженото Подиупия нѣкои епископа въ 1599 г. въ Брестъ Литовскъ съюзъ си съ Римъ.

Украинцитѣ бързо разбраха играта на поляхитѣ, които цѣлѣха тѣхното пълно подчинение. Фанатизирани, тѣ започнаха една истинска война и поляхитѣ се проваляхъ. Тѣ бѣха заставени да се отнемятъ отъ една голѣма часть отъ Украйна. Религиозната борба обаче продължавала близо единъ вѣкъ и половина.

Полша нищо не разбра и не научи въ тая борба. Найголѣмитѣ исторически поуки тя не почерпи и днесъ отпочва сѣщата борба, която я водитъ къмъ нова катастрофа.

Едно малко село въ Волиния — с. Жабче брои 520 души население, отъ които 500 сѫ украинци — източно православни и 20 униати, създадени чрезъ подкупъ или терроръ съ цѣль на полонизация. Тая система се прилага въ цѣла Б линия, въ Подлиция, въ Полиезия, въ Колиъ и въ всички стари руски провинции.

Въ с. Жабче е имало една стара източно православна черква. Щ мъ се изфабрикувала 20 униати посетила да изнамѣтъ тая черква принадлежаща на 500 украинци.

На 26 февруари последнитѣ се събиратъ и протестиратъ въ момента, когато полицията отишла да отнеме черквата и я предаде на униатитѣ.

Дошла и армия. Украинцитѣ източно православни съ свещениците си се затворятъ въ черквата. Блокирани, тѣ тамъ стоятъ осемь дни — безъ храна, безъ вода, въ една студена и тежка зима. Най-после насилие се прагатъ и съ приставъ, войска излизъ и започва изтезанията надъ затвореното население. То е било вече по-дългъ отъ гладъ, жажда и студъ. Затворени е било бито и пешкоъ е отнарено въ Луцкъ. Много сѫ заболѣли и измрѣли въ плена. Живитѣ отвеждатъ въ сѫда да бѫдатъ сѫдени за престѫпленията срещу сигурностьта на държавата.

Тъй „демократическа", слѣдвана а и християнска Полша на Пилсудски играе ролята на носитель на хиляднитѣ цивилизации въ Изтока и създава барикера срещу „варварщина".

Въ цѣлата тая политика католицизма носи голѣма отговорность съ силото престѫпно чувствие къ полския имперализъ.

Католическата черква не е преставала да води смѣрна борба съ източното православие въ години всички декларации за миръ въ човѣчество, чрезъ съюзъ на черкитѣ. Това е нова система демагогия отъ империалиститѣ за приспиване на народитѣ.

Католическитѣ митрополитъ Фуумнъ въ Любленъ и негова помощникъ Челюонскъ въ Луцкъ вѫрлятъ отвратителната полска политика на цена високо заплата въ Украйна. Но както въ миналото, когато днешна папа бѣше нунций въ Варшава не можа сѫ успѣхъ да завѫрши полонизацията, така и сега не ще успѣятъ.

Духовницитѣ казватъ „който копае гробъ другому, той самъ пада въ него".

Една простъ...

...свободнолюбивитѣ...

Заинтересовени ...
...телно и съ ...
...наказ...
...щественото ...
...ни, около ...
на международ...
О. Н. Съдъ...
...около ...
...панъ се ...
...шенитѣ българ...
...че наложително ...
...изпадатъ ...
...каси ...
...лева, за да се ...
...ка до Мадрид...
...славно" Българ...
...Българи, ...
...ако нѣмаше ...

Между ...
...мощность ...
...редъ на 13 ...
...на д-ото ...
...ставе въ Мадрид...
...май т. г. Въ ...
...всѣмъ ...
...синтѣ ...
...словулата ...
...гарскитѣ ...

Да остане ...
...бото ...
...да на това ...
...да не изразим ...
...щение отъ ...
...стни ...
...жиране ...
...вяха го ...

„Нѣма ли ...
...пътъ ...
...апетити?

За гиризлитѣ сили въ Добруджа

по задачитѣ и тактиката на движението

Гиризлитѣ ...
...яновъ, ...
фашистъ А. ...
...дъ ...
...да ...
...говедо въ ...
...руджа."

Стара ...
...гия. ...
...тъ е ...
...годинитѣ ...
...веща го е ...
...ренъ дори ...
...ственото ...

Добруджанци, отказвайте всѣка подкрепа на полицейския изпълнителенъ комитетъ, натрапенъ отъ блока на бандититѣ на В. Д. Р. О. начело съ Ив. х. Ивановъ и социалпатриотаритѣ на чело съ А. Господиновъ.

Черната Сѣнка

Федерация. . .

Нашиятъ студентъ, когато чуваше думата федерация из тръпваше. Нѣщо, като че ли го нарваше да се озърта наоколо си, да не би нѣкой да чуе и да го види, че и той е между присѫтствующитѣ.

Защо? Отъ кѫде бѣше тоя страхъ, ей Богу не можеше и сега още да каже. Знае обаче, че не бѣше само той. Трепѣхме и страхувахме по-отдѣлно наоколо си и много други.

* * *

Знаемъ деня бѣше, когато посетихъ едно събрание. Говореше единъ господинъ и често повтаряше, че бѫдещето на балканскитѣ народи е въ федерацията. Нашиятъ студентъ примрѣ. Погледа се наоколо си — всички ну сѫ погледи. Нѣкои негови другари отъ детинство. Нѣкои стари хора — мѫже и жени, като че ли всички сѫ познати и близки. Гушеше се между столоветѣ, да го не видятъ, че е тамъ, в другитѣ на всѣка дума „Федерация" ръкоплѣскаятъ до сѫлзване. Задушъ се, повдигна се и поиска нѣкакъ си незабѣлѣзано, да се изнесе, да излѣзе на улицата, та да му олекне. Нѣщо силно го души, като че ли съдрашо ще му се пукне.

* * *

Следъ ...
...студентитѣ ...
...ни и имѣя ...
...Колко ...
...Родна ...
...Родни ...
...брати, ...
...сестри, ...
...ли... ...
...радости, ...
...прѣсно ...
...нитѣ си ...
...Да, ...
...Председ...
...енергич...
...селски ...
...нѣкитѣ ...
...дневенъ ...
...да отнд...

* * *

Чѫтъ е ...
...нето ...
...всички ...
...души. ...
...значи, ...
...съзнание ...
...братя, ...
...сина въ ...
...Председ...
...ството ...
...Тишина.

Другари, ...
...сие ...
...Нашитѣ ...
...дизарятъ ...
...свободитѣ ...
...се ...
...на народа ...
...Честьта ...
...сестри ...
...изчезна ...
...власть. ...
...население...
...хищници ...
...глѣсъ ...
...се ...
...мѫченъ ...
...мѫченъ ...
...ниха ...
...на ...
...дитѣ. ...
...народъ. ...
...бѫдещо ...
...дитѣ ...
...достойни ...
...живота.

А тоѝ ...
...напредъ. ...
...сѫдване. ...
...чинѣ ...
...го ...
...разберем ...
...и сигурен ...
...Защо ...
...бѣли, ...
...Защо ...
...рать? ...
...вѣкъ ...
...братство?

Тая ...
...дева. ...
...
...

Протестна резолюция

До г-ръ Председателя на „Добруджа", п. „Соб. Добруджа", п. „Добруджанска Зеле", п. „Македония".

...ане следнитѣ резолюции:

...ждавнската група въ ...стрия, се занима съ ... напослѣдъкъ тре... ...битие всрѣдъ добр... въ България, като ... особено внимание ...него на българското ...тво за разтуряването ... Мл. Съюзъ, както и ...телските роля на Из... ...ния комитетъ на со... ...дателитѣ спрѣмо ис... ...лното движение на ...нци.

...е това решение не ...ото правителство, като ...ствително спрѣмо ни... ...е пор.бения добру... народъ и емиграция ...ино неос оветлено и ...номично, решение, кое... ...ава всѣдѣло въ услуга ...ветѣ на добруджан... ...обощо.

...ава за неговото немед... ...тѣкване.

...ава напълно противо ...ванската политика на ...ния социалъ фашистки ...ъ и му изправа своето ...ние.

...шавнията съ убийство... ...ждини добруджански Д-ръ П. Вичевъ, отъ ...на кариериститѣ въ по... ...ското движение, из... ...шашето дълбоко възму... ...и погнуса. Но и това ...кмъ помогне.

...ваме, че не сме попу... ...ни сканови писма за съ... ...ие отъ Изпълнителния ...тетъ. Но и да бихме по... ..., нашиятъ отговоръ би ... не съдействие на вѣсъ ...ни убийци и предатели, ...ба сѣкѣла и енергична до ...окончателно стромолис...

...ъзване своя енергиченъ ...стъ срѣщу цѣлата гав... ...ъ сѣ посегателства и на ...ждъ борящитѣ се доб... ...нци.

...ира къмъ всички чести... ...ренно обичащи своята ро... ...добруджански младежи ...голѣма сплотеность и за... ...не редоветѣ на борческия ... Мл. Съюзъ, за осъще... ...ване заветитѣ на нашия ...варенъ Дочо и неговитѣ ...йни другари.

...мр. на групата: *Сербезова*

Берлинската Добруджанска ..., въ общото си събра... ...на 28 мартъ т. г. като се ...ена съ изнесеното въ бр. ... на „Свободна Добруджа" готовящо се съ знанието на И. К. убийство противъ редактора на в. „Свободна Добруджа" — Д-ръ П. Вичевъ, както и съ вѣстта за покушението върху Добруджанския Младежки Съюзъ, констатира заслѣпения курсъ на полицейския И. К. за преследване на всичко будно и честно мислещо всрѣдъ добруджанската емиграция въ България.

РЕШИ:

1. Протестира срещу предателското и престъпно поведение на Изпълнителния Комитетъ на Съюза на Д-ва „Добруджа" и приривящити се зад него обирническа банда В.Д.Р.О., които въ борбата си противъ останалитѣ вѣрни на добруджанската свобода ратници, имать за крепило само доноситѣ, предателството и убийствата.

2. Протестира противъ готовящия се ударъ върху Добруджанския Младежки Съюзъ за чието разтуряне се настоява предъ властите съ погнусителни доноси и шантажи отъ страна на и силническия и незаконенъ Изпълнителенъ Комитетъ. Добруджанскиятъ Младежки Съюзъ въ България е единствената борчесна организация, изискана отъ историческата необходимость да обедини ратуващитѣ за свободата добруджански младежки сили и всѣко постъгателство върху Д.М.С. отъ лято и да иде то, обслужва само подтисническитѣ интереси на румънскитѣ тирани.

3. Изпраща братски приветъ на доблестнитѣ борци въ Добруджа и въ емиграция, които при непосилни условия държатъ високо чистото знаме на независимостьта на движението и свободата на поробена Добруджа, и апелира къмъ добруджанското население и емиграция, въпрѣки всичко да се сплотятъ масово около тая знаме за сериозна и решителна борба противъ всички врагове на добруджанската свобода до извоюване свободата и независимостьта на Добруджа.

4. Настоящата резолюция да се изпрати до Изпълнителния Комитетъ на Съюза на Д-ва „Добруджа", съ копие до пресата.

Берлинъ, 28 мартъ 1929 г.

Четете „Св. Добруджа"

Репарационната проблема

Заплашвания къмъ Германия

Два месеца вече стано отнато финансовитѣ експерти на голѣмитѣ победители и победена Германия разискватъ въпроса около германскитѣ репарации и тѣлото комерсиализиране. Голѣмата сѣнка се поши и остана на 132-ала точка по размѣра на годишнитѣ вноски. До като Франция, която дърми по бѣдѣ обвързана финансово, колкото се може повече Германия, като дръжеше вѣрху Доуговия планъ да се изнесатъ годишнитѣ вноски на 2½ милиарда златни марки за 57 години, германцитѣ предложиха 1,450 милиона, които увеличиха до 1,650 милиона за 37 години.

Раздразнението се внесе. Издѣтѣ страни останаха неотстъпчиви отъ своитѣ искания. Французитѣ заплашиха Германия съ убуване на нейния международенъ кредитъ. Американскитѣ експерти предложили кредиторитѣ на цѣла Европа и за чиято дума всички държавитѣ напрахла нова предложения. Тѣ предлагатъ, че Германия ще се съгласи на 1,750 милиона годишно за 37 години, за окончателно уреждане на всички репарации. Германскитѣ делегати още не сѣ си назели думата. Споредъ в. „*Чикаго Трибюн*" това предложение щѣло да бѣдѣ възпрѣто. Германския в. „*Курие де ла Бурса*", обаче казва, че това може да излѣзе единъ балонъ, защото всички изчисления на Пермерръ, на Жилберъ, на Кото, се базирах и изчисленията на победителитѣ се указала неотговарящи на германската икономическа действителность.

Я *Газета де Воса* пише че нѣма какво да се безпокои Германия съ французитѣ заплашвания. Най-послѣ това, което днешнатѣ експертна комисия изработи може да послужи като база на бѣдещи преговори. Между това на германската борса се е появило едно безпокойство съ търсенѣ на чужди девизи, главно долари. Дойчебанкъ е декларирала, че цѣлата изкуствена атмосфера създадена отъ Франция цели да компрометира германския кредитъ и да провали курса на марката, и по тоа начинъ да наложи на всѣка цена Германия да приеме условиятѣ на победителитѣ. Днесъ експертната ба на разполата съ златенъ стокъ на 2 милиарда и 178,897,000 зл. марки.

Голѣми предлагания на марката се явиха презъ Амстердамъ. Райхсбанкъ излѣзъ на срѣща и заявила, че тя ще подѣрма официалния курсъ на долара 4.2175 зл. и и ще удовлетворява всички нужди. Споредъ Берлинеръ Тагеблатъ Райхсбанкъ е продала отъ 8 до 10 милиона долари и да задоволи нуждитѣ на пазара, но е решила да не допустне увеличение на скоротото.

Всичко това показва, не чрезъ финансови сътресения и застрашение чувствително международнитѣ кредитъ на Германия бенковитѣ натиски искатъ да й наложатъ унизителни финансово икономически обязъ знания, да я заробятъ окончателно, за да не бѣдѣ способна до нанича слѣдъ. Тази е цѣлата на победителския банковъ капиталъ по отношение на всички заробени народи.

Конференцията по обезоръжението

Отъ 15 м. м. въ Женева заседѣва комисията по обезоръжението.

Представителятъ на Съвѣтска Русия се яви съ новопредложение за прогресивното намаление на въоръженията въ разнитѣ държави съобразно съ количествениятъ контингенти войски, които държатъ на крѣкъ.

Това предложение е предизвика голѣмо раздразнение особено въ англійския представитель Лоудонъ, който представѣ Англия и конференцията. Той дори отказа да слѣди на разглеждане това руско предложение, въ чиято присъединение къмъ него на германския и турски представители. Въ своето нервно раздразнение, председателствующия изпадна въ е на безтактность, която остави лошо впечатление.

Очевидно е, че на всѣко съветско предложение се слѣда съ предпазливость и рана мѣсто на много умоглаждания, едно отъ които тъй на стойчиво се подрѣжа, какъ конференцията за обезоръжението не цѣли никакво обезоръжение и е едно отъ средствата на империалистическа Европа да изглади взаимнитѣ разногласия, да сблъсни и координира въоръженията на всички подтисници противъ всички сили, които цѣлятъ унищожението на съществуващата империалистическа миръ около Парижъ. И ако най-сиромѣ елементъ ноби гръмъ въ себе си революционенъ духъ се сочи Съвѣтска Русия.

В „Le Temps" по сѣщия поводъ пише, че съществуваха страхъ преди всичко въ искането за намалението на въоръженията какъ се предлага отъ Съвѣтска Русия, защото въ него имало нѣщо много егоистично, нѣщо революционидно.

Сѣщото е было и съ предложението на германцитѣ, които претендираха да получатъ правото и тѣ свободно, да се въоръжаватъ, защото другитѣ не се обезоръжавали.

Вестникътъ казва, конференцията не трѣбвало да се подава на частни вѣсти.

Не се крийтъ знаци какъ въоръжения на победителитѣ да не сочатъ и решенията на тая конференция къмъ защита на тѣхнитѣ интереси. И въпрѣки всичко трѣбва да се отбѣлежи, то е, че измериканския делегатъ Гибсонъ, сочейки французкото и англійско предложение, че сигурностьта е вѣтия на нашия звѣзди отъ стойностьта на нейните національна армия по задължителната военна система.

Чиято е, че за побѣдителитѣ тая принцепъ означава пълна свобода въ развитие на военнитѣ имъ сили.

Такова право и такава свобода, обаче се отказва на другитѣ. Отказва се на Германия, отказва се и на всички побѣдени.

Д. това говори, че побѣдителитѣ не желаятъ никакво обезоръжение. За това графъ Бенсдорфъ бѣше правъ, че обезоръжение ще има само когато народитѣ го наложатъ.

Бръкнете се въ кюфтенцѣ!

Нашиятъ добъръ приятель и съотечественикъ ХРИСТО ГОЛЪМИНОВ, бръснарь, живѣ 104, отстоятъ въ полза на Мл. организация отъ брутния приходъ на всички лица добруджанци и тѣхни приятели, които за бръснатъ и подстригватъ въ

неговата бръснарница

находяща се въ пасажъ „Св. Никола" № 13 и изкоъ въ

Добруджанския квартатъ.

За цѣлъ е оставена тетрадка въ бръснарницата. Много на групата апелира къмъ всички добруджанци да си взематъ бележка отъ горното и като се бръснатъ въ горнитѣ бръснарници, да искатъ тетрадкѣтѣ и да записватъ сумитѣ, които плащатъ.

...ъ магазинъ въ тая пространа ...ъ на живота, ако иска ...ъ да бѣдѣне полезни на се... ...и, утрешния день на ро...ата и на нашитѣ братя. Въ ...ъ реалъ не мисли, ние ре... ...ъ за устроение редица ...ъ реферати, и покаяние изве... ...ъ ниця, за да ги изнесатъ.

Между разнитѣ теми, поставени и тая за „*Федерацията*".

Голѣма радость обе всички ...ъ. Ще имъ да чуятъ и да на ...ъ много нѣщо.

* * *

Нашиятъ студентъ слуша съ ...ъ дъхъ и всѣка дума на ...ъ председателя изказваше съл... ...ъ у него.

— Защо се каратъ, какво ...ъ дѣли, защо се изтрѣбватъ? Защо не могатъ да се разбѣратъ? Не могатъ ли да заживѣятъ въ миръ, любовь и братство?...

Тия думи се врѣзала дълбоко въ съзнанието му. И защо не? ... Но думата „Федерация" пакъ го мегна. Пакъ се отнѣда неопало си, дали нѣма нѣкой да го види. Пакъ тръгна полазна по тѣлото му.

Опредѣлила се датитѣ за рефератитѣ. Натовари се комисия съ уреждането имъ и намиране на салонъ. Нашиятъ студентъ бѣше между избранитѣ.

* * *

Добъръ день господинъ домакинъ. Ние сме студенти отъ заробена земя. Устройваме редица реферати за разширяване на нашитѣ познания. Искаме да станеме добри синове на нашия народъ и да се борим за най голѣмото негово добруване.

Браво!

Господинъ домакинъ изкатенъ, не ги остави да се до изкажатъ. Имате знаци нашия гапонъ. Отлично. Имати ги. Но ако мога да зная, на какви теми ще чиятъ рефератитѣ, които ще четатъ?

За Обществото на Народитѣ, за правата на поробенитѣ, за борба срещу междуособната сатрепия, за свободатѣ на човѣкъ, що е наши, за федерация на балканскитѣ народи и подтисканитѣ народи въ Европа...

— Какъ? За федерация ли? Какъ смѣете? Кой смѣе да говори за федерация?

— Д-ръ Стоманъ...

— Какво!... Тоя народенъ предатель.

— Но господинъ домакинъ! Вие не осърбвате.

— Това е комунистическо прикритие...

Моля, господинъ Домакинъ, зле сте информиранъ.

— Не ме учите вие мене. Азъ запасенъ офицеръ, знамъ какво знаи федерация. Въ казармата ще ги учитѣ на работи. Вие въ казармата били ли сте?

Не ще, господинъ Домакинъ.

— За народни представители ли дадохъ. Такова е задѣлъ на главнитѣ ви директори, който мечтаръ и да е добръ патриотъ.

* * *

Нашиятъ студентъ предпочете да чуе последнатѣ дума на господинъ Домакинъ, се изтлъкъ презъ вратата и презъ две, трехъ три стъпала изкачи на улицата. Отиде си и се тръгна не легкото. Цѣла нощ не заспа. Измѣчваше го не съдѣтѣ не при близки братя, на родени синове, не нова да разбере що е федерация. Страхъ го напусна, но реши да отиде въ Шанцѣрия, въ тая чужда страна, при чужди хора, въ чуждъ университетъ, да види съ очитѣ си и на чуждъ езикъ да научи що е федерация.

* * *

Слѣдъ години ние видѣхме нашия студентъ доста възмужалъ, окрѣпъ родни братя и сестри, учещи народа на братство, любовь и търпимость подъ знамето на балканската федерация, въ господинъ домакина прѣзрѣнъ и побѣдѣнъ, по мене глупъ, отхвѣлетъ по-рано, продължаваще да напомня за неговото славно време въ казармата.

СВОБОДНА ТРИБУНА

Личности, движения, фирсове

Стана повече отъ ясно, че всички добруджанци че цельта на организацията е, да стане мощенъ факторъ. И това може да стане само, когато постаевнитѣ личности да я ръководатъ нагледитѣ дейностьта и съобразно промѣнилитѣ се условия. Нѣмавъпроси, по които тия личности могатъ безотговорно да се отдѣлятъ отъ неотклонната воля на тая организация и всѣки, който изнасрства организацията, оставя самъ, като кулминира въ онова нацинство сѫщитѣ зарани качества. Следъ петодишнитѣ констатации публично и по-отдѣлно започна се разширението на ръководнитѣ тѣла отъ тая гангрена и не дава животъ на организацията, освенъ изнуствениитѣ инжекции на случайни пройдоли усъвършенствували само партийнитѣ си попълзновения, да проиграятъ презъ тая партиванска призма задачитѣ и тактиката на едно движение.

Времето иска и ще донесе много още отговорности, както предъ историята, така и предъ емиграцията отъ Добруджа за тия личности, които чрезъ една погубна и злокачествена добродѣтелность, тормозятъ едно движение, което заглушава подругото мѣсто въ обществения животъ. Долу въ масата е заглушало завѣтна умраза и желание за мъсть къмъ такиа карнеристи, опрѣени на властьта.

Какво обаче може да се нижде за изходъ отъ това положение, когато не се схваща дълбоко смисъль на историята на това движение, че въ него е липсвало най важното въ тоя общественъ организмъ, а именно *самокритиката*.

Само тя е, която свързва възрастѣ на организацията съ масата, въ която вѣрата за чистно служение на дѣлото е отдадена загубена. Чрезъ нея се издигатъ достойни за призванието си деятели и когато и отрича или чрезъ механически конгресни решения иска да я задуши, остава горчиво изпитанъ, че е изпълнилъ достойно дѣлга си.

Не се нуждае това движение отъ закони и заплашвания, не се нуждае отъ закулисни шушукания, не се нуждае и отъ перефразита, че не съществуватъ идейни различия.

Различия има и ще има. Тѣ обаче не са отъ естество да разединяватъ движението, а да се предпочете по принципъ кое е по-вѣрното, по правото, да виднинъ, че близнитѣ задачи на организацията е сѫ още достатъчно добре освѣтлени за съзнанието на цѣлокупната емиграция, да се култивира, просвѣти и приеме борческия духъ на самопомирваемостьта, самоотверженостьта, честностьта и всичкитѣ добродетели, за едно свещено действие и служение на сѣтѣ: а каузѣ.

Крайно време е вече да се проникнемъ отъ съзнанието, за да се отстранятъ по нечинъ безболезнено вредитѣ личности — на безлейностьта.

Историята ни дава примѣри и доказателства произходящи отъ нашето движение, че всичко до сега спорено, безъ да отговори на нуждитѣ на организацията, не е съ времето в е единъ фирсъ.

Ако позициата зета отъ по-следния конгресъ се кореспонде за нѣкои, като изразъ за мъсть сега съ партийнитѣ отношения, се усеща твърде болезнено въ цѣлата емиграция.

Налага се опонирване и то на време, защото то ще е двойно по-полезно

Прочие, пожелателни щото свикването на конгреса да стане по-скоро, налага се до тогава приемането на организационния прекодъ режимъ, който зависи изключително отъ Изпълн. комитетъ. Той трѣбва да изсочи сѫщата дейность правилно и не злорадство, че на единъ страна се поставя бариера, тъй като не сѫ тѣ, последно наше сѫжение за по високо съзнание, а братската солидарность е залога на мощната сила толкова необходима за други общи борби.

Времето налага, когато виждаме, че едно нацинство, благодарение своята култура, жилавость и отстояване на своитѣ права получава вече резултати въ своитѣ борби въ Румъния. Такива трѣбва да стѫнемъ и ние, и, тогава само ще крепне вѣрата ни въ осъществяването нашия сѫщъ идеалъ.

„Свободна Добруджа"

Ала Ала

Мѣстото имъ е въ Карлуково

Продължение, май 1929 г.

На 3 т. м. и ние бѣхме сподкодени отъ секретаря на полицейския комитетъ Господиновъ. Сѫкна ни на заседание, за да ни дадемъ отчетъ за конгреса, защото нашитѣ делегати и до сега тоа не бѣха стигли.

Разправи ни Лицинъ Българска за доиамитѣ на конгреса и подчерта, че съ изключенитѣ не нѣколко души, организацията се биле очистила отъ врѣдитѣ бенили.

Запитахъ властелъ ли е конгреса да изключва, отговори, че билъ властенъ, защото по-рано билъ измѣнилъ устава и дали право и на конгреса да изключва, та тогава го направили.

— Ами защо нѣмахте подобенъ обменъ дневенъ редъ, както по изменение на устава, така и по изключенитѣ, та конгреса да изключише и из слуша и изключенитѣ?

— Всѣки случай знайте, че онова което решиваше организацията е отнасано вече.

Заплашата Лицинъ Българска ничъ не подозирашо, че всички, които го заобикалка и слушала приведлемка именно отъ страната на изключенитѣ.

Разправа ни той, какъ сѫ го посрѣщнали въ Нови Пазаръ и какъ всички били сѫ него, съ изключение на нѣколко делегати отъ селата, но които после и тѣ се присъединили къмъ него.

— Но защо, като тъй било въ Нови-Пазаръ ви наложиха и вие си сѫгласяте резолюцията и нашо втори пѫть не отидохте „въ Нови Пазаръ за 11 т. м., в телеграфически ви кадте да се изпрати П. Пейчевъ?

Излъга сѫщо, че въ Есиц-Джумия всички били сѫ полицейския Изп. Комитетъ.

— Младежки Съюзъ, назва Лицинъ Българска, тоа сѫ 5—6 души комунисти и полициата е противъ тѣхъ.

— Е разбиро се, щомъ и полициата е противъ тѣхъ то е вѣрно и за полицейския комитетъ. Ами вие лично не отидохте ли да получите ви-ниятъ и чанѫте долу въ здането, за да ви се правяи?

Защо после се отказвате да я получите? Вие не писахте ли и не подписахте ли писмото № 558 по тоа случай?

— Тоа не е вѣрно.

Не било вѣрно! Знаете ли ролята на социалъ предателитѣ. Позиваене отдаена Лицинъ Българска, че той е само за цирковдийски панаиръ, но днесъ е вече виждатъ за Карлуково.

Да не бѣха старитѣ хора, които присѫствуваха, ние сѫ екранъ и салтенатъ по силистренски щѫнче да го препратимъ, но нѣма какво и полициата е до него.

Нека се видатъ на какво дередиме сѫ стигнали хората отъ полицейския комитетъ въ очитѣ на добруджанския народъ.

Пушачка благотворителность

Гавра съ нещастнитѣ бѣжанци

Въ голѣмитѣ американски градове, населението е свикнало да извѫрля нощѣ презъ прозореца на улицата всичко ненотрѣбни и изхабени вѣщи Въ тъмни зори минаватъ коли и прибираятъ тия вещи, които се отправятъ къ разни фабрики, за да ги преработятъ или пъкъ се даватъ на благотворителни дами да ги раздаятъ „благоволение" на сирота. Така стана въ последно време и у насъ.

Изправени бѣхме къ голѣми количества разни сплсани дрехи, обуща безъ подметки, износени дрехи и пр. Между тия вещи имало нѣкъ и по-запазени. Получаха ги Червения Кръстъ Тоя последния ги раздаде не равнитѣ дѣлѣ между които и до Добруджа за софийскитѣ и провинциални бѣжанци.

Македонскитѣ братове отказаха да получаватъ тия парцали, защото македонскитѣ бѣжанци имать по-друго мнение за себе си.

При все това съ инзерни вещи се вѣрши една престъпна гавра съ бѣжанцитѣ отъ Добруджа. Цѣла дами отъ високия комитетъ които сѫ жени на чиновници и пенсионери, добре плашени, простирать своитѣ благоволения пѫр во върху себе си и близкитѣ си и ругаятъ всичко онова, което било съ Вичева.

Констатирани сѫ кранфи на подбрани по-хубави дрехи, намѣрени сѫ чорапи скрити въ клозета.

Други пъкъ нощѣ кодили, отваряли канцеларията, крадели подебритѣ вещи и ги продавали. Завчера единъ стражаръ билъ заставенъ да изкѫрли отъ канцеларията единъ отъ по-високитѣ крадци. Обискранъ единъ отъ раздавачитѣ на тия вѣщи, намѣрили у него нѣколко комбинизони

Конкинтѣ сбчче, сѫ на честь. Тѣ продължаватъ своето благотворително дѣло съ домашнитѣ си кесии.

Но нѣкъде друго, изпъждани сѫ бедни вдовици съ по 2—3 деца, защото принадлежали къмъ противното крило.

Какиито сѫ парцалитѣ, които раздаватъ, такиа сѫ и душитѣ на онѫ, които ги раздаватъ — долни, сплесени, сопѫпени, мръсни, — да плашишъ и да заминешъ. Та като название, че пунгашки е и комитета му и настоятелството, въ това два мнения вече нѣма.

Добруджанци, вземайте органа на социалъ-предателския изпълн. комитетъ в. „Добруджа".

Жека почувствувать презрението ви.

Признания и изтезания

на единъ полицаи за социалъ предателския И. К. С ме В. Д. Р. О.

Русе май 1929 г.

Моли дайте мѣсто въ вестника си на следния ни разговоръ съ единъ полицейски агентъ за окоянта ни, който е билъ случаенъ изпратенъ въ Шуменъ по време на добруджанския конгресъ.

Той казва:

„Ние се чудихме, защо ни пращатъ насъ полицаитѣ въ Шуменъ. Отидохме. Тамъ бѣхе събрани агенти отъ Варна, Русе, Шуменъ, Разградъ. Кемиларъ, Балбунаръ и други. Почнаха да ни внушатъ и ни заповѣдватъ да отидаме при проконсиранитѣ личности, се чеха ни ги по менно и единъ камение да си налегатъ парцалитѣ, че и друго нищо, а на друго да наложиме да на пустнатъ тр. Шуменъ. Заповѣдаше ни се отъ хората на Комитета и ВДРО: г. Ивановъ, Сл. Алексиевъ, Ляде мирски, Т. Христовъ, Господиновъ и т. и. Широкитѣ социалисти и хората на ВДРО бѣха зелено, ширена се изъ Шуменъ, пос ово се събираха и най-сетне изпратоха сѫ нощницитѣ.

„Следъ конгреса, около празничитѣ, една банда отъ ВДРО минавать отатъкъ и ограбили много хора. Отправатъ кона и ги прекоравятъ отсамъ. Стоянитѣ идватъ тука да сѫ дирятъ добитъка. Намѣрватъ ги.

„Това било хора на революционна дейность! Мародери.

„Чудно е какъ можете да довѣряте и да вѣрите още единъ подобенъ комитетъ! Тукъ по границите ние нѣмаме спокойствие отъ тия хора. Цѣлата ни работа се състои да пазимъ границата отъ тия мародери въ „революционни" одежди.

„Моятъ апелъ къмъ добруджанци е да ги прѣсѫтъ и да ги отстранятъ отъ ръководството на организацията. Тѣ сѫ голѣми пакостници и постоянно ни безпокоятъ".

Тъй казва още единъ полицейски агентъ, който е билъ между многото социално изпратени полициаи въ Шуменъ да избираятъ сашалъ предателския комитетъ. Ето защо не приемать предложенията „знамета.

Н. С.

Долу маскитѣ!

Комитета на тримата и малкото съглашения

Комитетътъ отъ тримата избрани отъ съвета на О. Н., за да приемать всички изложения отъ заинтересованитѣ страни по предложенията на Стреземанъ и Дандюранъ въ врзъка съ процедурата по въпроса за малцинствата предъ О. Н. се вече събралъ. Той приемаше 17 подобни предложения.

Никога не сме страдали отъ наивностьта да допустнемъ за единъ щори моментъ, че О. Н. и неговитѣ всевлъжени комисии сериозно се занимаватъ съ правата и свободитѣ въ обще на хората, защото сме убедени, че цѣлото О. Н. е една арения на победителитѣ и подписницитѣ, които създадоха договорнитѣ за мира, и които имать всичкия интересъ да повѣрятъ съдадение редъ на насилие върху милиона и десетки милиони човѣшки сѫщества

Своредъ една телеграма отъ Лондонъ, комитетътъ на тримата въ заседанието си на 30. V. се занимавалъ съ протеститѣ и неморалнитѣ на Малкото

Добри пѫтъ!

Хасково, май 1929 г.

Когато четиримата [illegible] срещу добруджанския [illegible] комитетъ, чрезъ [illegible] нарича „полицейски", „[illegible] тински", сѫрдцето ни се [illegible] Защото не се отнасо за [illegible] колко личности, колко [illegible] него, но добруджанския [illegible] Бакисали сме ото [illegible] та, поради отвратителности [illegible] че добруджанцитѣ сѫ [illegible] ци и конюшкари. [illegible] пущи вѣрнатъ, а [illegible] сегашнадия емиграция [illegible] се черви отъ срамъ.

Какъ тия хора, [illegible] пения съ бандитизма [illegible] нитѣ отъ В. Д. Р. О. [illegible] не се сравнятъ.

Въмутрени останали [illegible] тунъ по селата [illegible] пеми отъ младежкия [illegible] ванския съюзъ съ [illegible] председатель Ст. [illegible] и шуменскитѣ [illegible] скаръ, като нареди [illegible] бидатъ арестовани и [illegible] въ Шуменъ. Тамъ сѫ [illegible] и заплашвали.

Нѣкогашнитѣ [illegible] бидинки, турски макерте [illegible] вито въ Шуменъ [illegible] тъй издавахъ и [illegible] чапкунитѣ — [illegible] будаха народа.

Дали и днешнитѣ не сѫ тѣхни мръвки вкуси?

За социалъ предателитѣ обаче по границата е свободно [illegible] макиаръ, че по тѣхна [illegible] тѣхни другари да мѫ [illegible] шатъ най-гнѫвнитѣ [illegible] ства надъ угнетеното и [illegible] тано добруджанско население. Широкитѣ социалисти П. [illegible] повино и П. Пейчевъ [illegible] се ширатъ изъ Шуменски, Варненски и Русенски окрѫзи. Тѣ свободно уредиватъ [illegible] за да се хайдутуватъ изъ Добруджа. Тѣхнитѣ сподвижници всички сѫ разбойници отъ ВДРО. Противъ тѣхъ [illegible] нѣма. А като стане утре, [illegible] кой обиръ и грабежъ, ще се направиديверсия, [illegible] найни болезнената обществена психиза, като се подирятъ виновницитѣ около Вичева, [illegible] то били все „комунисти" и „конспиратори". Тъй въ [illegible] румънитѣ, тъй сѫ въ [illegible] отсамъ на българска територия.

Но кой ще понесе [illegible] историческата отговорность? Народа, че е будала.

Вамутена [illegible]

Съглашение и малцинствата

Успоредно съ тѣхъ сѫ разглеждани и тия на Полша и Гърция. Всички тия държави — Чехия, Югославия, Румъния, Полша и Гърция заявяватъ, че тѣ нѣма се подчинятъ въ никой случай на едно решение, което би измѣнило съществуващото положение по отношение процедурата за опазване отъ малцинствата.

Ясно и недвусмислено. Какво ще направятъ тримата, които сѫ върховнитѣ представители на двигателитѣ на цѣлата политика на насилието и потисничеството и чийто креатури сѫ тия, които протестиратъ и които сѫ въ тѣхната орбита на помощници въ системата на разширение и завоевания?

Нека бадеме хора на реалния животъ и да погледнемъ на истинато право въ очитѣ. Не биха следователно да си прѣ-ни нивами илюзии и отъ сега да имъ кажем стига лъжи и измами, стига заблуждения и коварство, и потисничитѣ народи нека поправятъ естественитѣ си пятнища и въ федерирането да създадатъ онаа сила, която ще сѫтрие насилитѣ на вѣлка въ овчи кожи.

София — Печатница „Съглашение"